

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2010/11:2

Fredagen den 15 oktober

Stenografiska
uppteckningar
2010/11:2

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning)

Arbetsmarknadsminister Hillevi Engström

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 7 juni 2010

Återrapport från informellt ministermöte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 8–9 juli 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (sysselsättning) den 21 oktober 2010

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar arbetsmarknadsminister Hillevi Engström med medarbetare välkomna. Vi börjar med återrapporter från tidigare möten. Det är dels ett möte den 7 juni, dels ett möte den 8–9 juli. Rapporterna är utsända.

Anf. 2 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag vill ställa två frågor som handlar om EU 2020 och sysselsättning och tillväxt. Vi kommer till frågorna senare.

De diskussioner som förekom hade sin utgångspunkt i kompromisstexter och att >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<och >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<var lite avvaktande till om de skulle klara sin del av fattigdomsbekämpningen. Det skulle vara bra om vi kunde få veta lite mer om vad som sades på mötet.

Anf. 3 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag var inte med på mötet och kan inte svara på detaljerna. Jag tänkte därför lämna över till Thomas Göransson. Jag ska nämna att med mig i dag har jag fyra tjänstemän. De är Anna Sellberg Hansen, Nina Wallenström, Thomas Göransson och Maria Melin.

Anf. 4 Departementssekreterare THOMAS GÖRANSSON:

Frågan gällde vad som diskuterades på informella Epscomötet den 8 juli.

Det belgiska ordförandeskapet hade bjudit in till diskussion om Europa 2020-strategin. Diskussionen fördes utifrån två frågor – dimensioner. Den första handlade om effektiva arbetsmarknadsåtgärder där länderna skulle dela med sig av hur de såg på effektiva lösningar för att skapa en bättre arbetsmarknad. Den andra delen handlade om hur den europeiska sysselsättningsstrategin skulle kunna anpassas inom ramen för den nya jobb- och tillväxtstrategin Europa 2020.

Resultatet av diskussionerna var att det fanns en konsensus om att sysselsättningsstrategin har en viktig roll att spela inom ramen för Europa 2020-strategin, att Epscorådet, som är ansvarigt för sysselsättningsstrategin och riktlinjerna, har en viktig roll att spela vad gäller genomförandet och uppföljningen av strategins sysselsättningsdelar.

Det sammanfattar kort vad som diskuterades.

Anf. 5 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag tackar för den informationen, men det var inte riktigt vad jag avsåg. Jag avsåg rapporten från mötet den 7 juni som handlar om icke lagstiftande verksamhet. Jag förstår att det är en riktlinjedebatt om EU:s mål för social delaktighet, framför allt genom fattigdomsminskning. Det var en bred enighet om hur man ska arbeta. Det är så jag uppfattar det material vi har fått. Men det fanns två länder som var mer tveksamma till om de skulle acceptera målet. Min fråga handlar konkret om vad som sades vid den diskussionen.

Anf. 6 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Då förstår jag. Den frågan kommer statsrådet Ulf Kristersson att besvara senare på dagordningen. Den frågan tillhör inte mina frågor. Ställ gärna frågan till honom, så kan det bli ett mer uttömmande svar.

Anf. 7 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD):

Jag har en klagande fråga om rapporten från den 8–9 juli. Det står på s. 5: "Under diskussionen uttryckte många medlemsstater skepsis eller tydligt motstånd mot idén om ett gemensamt ramverk för minimiinkomster." Det står att ett antal länder "istället ville ha ett gemensamt ramverk för minimilöner". Vad är det för diskussion som pågår – minimiinkomster respektive minimilöner?

Anf. 8 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Det var Socialdepartementet som deltog i den delen på Epscomötet. Vi kan inte lämna någon utförligare information på den punkten. Ni får ställa frågan till tjänstemännen från Socialdepartementet som kommer senare.

Anf. 9 ORDFÖRANDE:

Vi lägger därmed återrapporterna till handlingarna.

Vi går till den blå dagordningen. Vi börjar med punkt 4, Förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik. Det är väl närmast att ses som en rekommendation till medlemsländerna att diskutera. Det är en beslutspunkt. Den har varit uppe i EU-nämnden

Anf. 10 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag kan också informera EU-nämnden om att det gavs en rent allmän information på tjänstemannanivå till det nya arbetsmarknadsutskottet i går av statssekreterare Bettina Kashefi.

Herr ordförande! Vid Epscorådets möte, som äger rum på torsdag den 21 oktober, ska ministrarna formellt anta riktlinjer för medlemsländernas sysselsättningspolitik. Sysselsättningsriktlinjerna utgör ett viktigt instrument inom ramen för den öppna samordningsmetoden på sysselsättningsområdet. Den öppna samordningsmetoden handlar i grund och botten om en samordning av den nationella politiken utifrån gemensamma målsättningar samt uppföljning och utvärdering. Den öppna samordningen handlar inte om harmonisering av medlemsländernas nationella lagstiftning. Det är viktigt att understryka.

Dessa sysselsättningsriktlinjer kommer tillsammans med riktlinjerna för den ekonomiska politiken att ligga till grund för genomförandet av Europa 2020-strategin, uppföljaren till EU:s tidigare sysselsättningsstrategi Lissabonstrategin, som löpte ut i våras. Frågan är inte ny utan har behandlats tidigare.

Epscorådet kunde vid sitt möte den 7 juni nå en överenskommelse, man antog en så kallad allmän inriktning om innehållet i riktlinjerna. Sverige ställde sig vid rådsmötet bakom denna överenskommelse.

Den 17 juni gav Europeiska rådet, EU:s stats- och regeringschefer, sitt politiska stöd till riktlinjerna. Ett formellt beslut om riktlinjerna var dock inte möjligt att fatta i juni eftersom bland annat Europaparlamentet inte hade yttrat sig i frågan. Nu har Europaparlamentet yttrat sig i frågan. Innehållet i riktlinjerna är oförändrat. Däremot har några av Europaparlamentets viktigare aspekter förts in i ingressen till riktlinjerna. Det är vikten av barnomsorg, principen om lika lön för kvinnor och män samt referenser till decent work. I förhandlingarna om förslaget i våras fick regeringen bra gehör för sina ståndpunkter. Till exempel framgår det nu i förslaget till riktlinjer att ett högt arbetskraftsdeltagande bland kvinnor utgör en viktig tillväxtfaktor och är angeläget ur ett jämställdhetsperspektiv samt att jämställdhetsintegrering krävs i genomförandet av riktlinjerna.

Jag kan tillägga att just denna fråga, om ett högt arbetskraftsdeltagande för kvinnor och ett tydligt jämställdhetsperspektiv, var något som också betonades i arbetsmarknadsutskottets yttrande till finansutskottet i EU 2020-strategin i våras.

Riktlinjerna har även fått tydligare fokus på att skapa en väl fungerande arbetsmarknad, vilket är en förutsättning för bland annat minskat utanförskap och fattigdom. Det är något som regeringen har betonat i förhandlingarna. Jämställdhetsdimensionen har också stärkts. I förhandlingen betonade regeringen även vikten av en god arbetsmiljö.

Det är därför positivt att sysselsättningsriktlinjerna nu lyfter fram främjandet av en god arbetsmiljö.

Med detta sagt, herr ordförande, föreslår regeringen att Sverige på rådsmötet ställer sig bakom det formella antagandet av förslaget till riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik.

Anf. 11 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr ordförande! På denna punkt anmäler Vänsterpartiet avvikande mening, i enlighet med vad vi har gjort i utskottet. Vi har också frågor vad gäller riktlinjerna. Det gäller framför allt det som anförs under riktlinje 7. Det talas om att medlemsstaterna därför bör införa en kombination av flexibla och pålitliga avtalsvillkor, vilket inte kan tolkas på annat sätt än att medlemsländerna faktiskt ska gå in och diktera avtalsvillkor på arbetsmarknaden – vilket är främmande för svensk modell på området. Jag undrar också vad som menas med intern flexicurity på arbetsplatsen, som finns i samma stycke.

Anf. 12 ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag har bara en kort fråga till ministern. Det är otroligt glädjande och positivt att vi har fått in dessa skrivningar om ökat arbetskraftsdeltagande speciellt för kvinnor. Min fundering är om det finns något motstånd mot skrivningarna. Detta ska ju bli verkstad också, och jag är egentligen bara lite nyfiken – för det här är inte helt okontroversiellt i alla länder – på om det finns något motstånd från några länder och i så fall vilka det kan vara.

Anf. 13 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag vill understryka att det är bra att arbetsmiljöfrågorna lyfts in när man nu gör en sådan här strategi, vilken i och för sig kan diskuteras utifrån många aspekter. Med det sagt vidhåller vi den avvikande mening vi tidigare anmält.

Anf. 14 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Vi tycker också att det är bra att man tar steg mot lika villkor för kvinnor och män på arbetsmarknaden. Vi har från svensk sida starkt drivit på i denna fråga i många år. Trots detta står vi bakom vår tidigare avvikande mening.

Anf. 15 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag instämmer med Jonas Sjöstedt om avvikande mening gällande denna punkt och anmäler att vi från vårt håll känner på samma sätt.

Sedan är jag lite fundersam över vad jämställdhetsintegrering innebär och vad som ligger bakom ordet. Det skulle jag vilja få förtydligat.

Anf. 16 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

När det gäller det Jonas Sjöstedt tar upp delar jag helt hans uppfattning att det är Sverige som ska styra över nationella regler när det gäller lönebildning och avtalsvillkor på arbetsmarknaden. Det är jätteviktigt att understryka detta. Parterna ska ha ett starkt ansvar för avtalstecknandet.

Dessa riktlinjer är inte bindande, utan det är den politiska samordningsmetoden där vi ska sträva efter att utbyta erfarenheter och kunskaper.

Jag lämnar ordet till Thomas Göransson som får svara på frågan i detalj.

Vad gäller riktlinje 7 och skrivningarna om avtalsvillkor står det att medlemsstaterna bör införa en kombination av flexibla och pålitliga avtalsvillkor.

Detta är *en* dimension i de gemensamma principer för flexicurity som Europeiska rådet ställde sig bakom 2007. Längre ned i riktlinje 7 anges de andra komponenterna. I riktlinjen ingår alltså att främja flexibla och pålitliga avtalsvillkor, och sedan kommer de andra elementen. Det är en aktiv arbetsmarknadspolitik, socialförsäkringspolitiken och, det sista benet, livslångt lärande. Det är alltså dessa fyra komponenter som följer de principer som antagits.

Flexicurity, som omnämns här, handlar om att finna balans mellan flexibilitet och trygghet på arbetsmarknaden. Denna balans är en fråga för medlemsstaterna och särskilt i Sverige i högsta grad en fråga som berör parterna.

Frågan om intern flexicurity är också något som togs upp i de principer som redan antagits och som åter tas upp i riktlinje 7. Intern flexicurity handlar om att främja en god balans mellan flexibilitet och trygghet internt på arbetsmarknaden och inom företag och koncerner. Riktlinjerna lyfter fram behovet av att också titta på denna dimension, och i det sammanhanget lyfts parternas roll fram i riktlinje 7.

Anf. 18 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag kan när det gäller flexibiliteten lägga till att regeringen har behållit stora delar av LAS och inte gjort några större förändringar. Det finns bland annat visstidsanställningar, och det kan man säga är ett exempel på flexibilitet. När det gäller pålitlighet i anställningsvillkor har vi i Sverige en väldigt stark arbetsrätt som regeringen värnar om. Det gäller till exempel lagen om anställningsskydd och turordningsreglerna. Denna kombination är alltså bättre i Sverige än i många andra EU-länder.

Jag uppfattade det som att Carina Adolfsson Elgestam främst framförde en avvikande mening och inte direkt hade någon fråga.

När det gäller det Elisabeth Svantesson tog upp säger jag: Tack för frågan! Den är viktig, eftersom jämställdhet ligger mig och också regeringen väldigt varmt om hjärtat. Jag har lyssnat lite grann till kollegerna som var på detta möte i somras och följt förhandlingarna.

Sverige har varit pådrivande och fortsätter att vara pådrivande. Olika medlemsstater har olika traditioner, och det finns en del som har mer en tradition av hemmafruar och den typen. För att nämna några länder som inte har varit pådrivande handlar det bland annat om >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<och>>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<. Där kommer jag dock att fortsätta ansträngningarna med ökad jämställdhet. Det är en viktig fråga för hela regeringen.

Gustav Fridolin anmälde också en avvikande mening.

Margareta Sandstedts fråga besvarar jag gärna. För regeringen är det mycket viktigt att kvinnor och män ska ha lika möjligheter i alla livets skeden för att man ska främja jämställdhet. Det går inte att bara säga att det är jämställdhetsministerns ansvar, utan den ska integreras inom alla politikområden – både nationellt och inom EU-samarbetet.

Sverige har kommit långt. Det är dock långt ifrån klart så länge vi har den arbetsmarknad vi har, där kvinnors arbetskraftsdeltagande är lägre. Jag skulle alltså säga att det är en prioriterad fråga.

Anf. 19 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD):

Jag har suttit i arbetsmarknadsutskottet under resans gång för EU 2020, och jag vill bara nämna att vi har betonat inte bara jämställdhet utan även vikten av att det partsförhållande och hur vi jobbar i Sverige med flexibilitet ska få bibehållas.

Jag uppfattar det som att detta inte är någon lagstiftning och inga direktiv. Det är ingenting som kan påverka svensk lagstiftning, eller hur? Jag vill bara få det klarlagt. Jag tycker att det är viktigt.

Anf. 20 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Det är mycket viktigt att understryka, speciellt inför reservanterna så att de vet vad de reserverar sig mot, att hela denna strategi och dessa riktlinjer handlar om att öka kvinnors och mäns deltagande på arbetsmarknaden och att målet sätts till 75 procent. Sverige har varit drivande för att få samma målsättning för både kvinnor och män, minska den strukturella arbetslösheten och främja kvaliteten i arbetet. Det är den ena riktlinjen.

En annan riktlinje, nr 8, handlar om att utveckla en kvalificerad arbetskraft som motsvarar arbetsmarknadens behov och främjar livslångt lärande. Den tredje riktlinjen handlar om att förbättra utbildningssystemets kvalitet och resultat på alla nivåer och öka deltagandet i högre utbildning eller motsvarande. Riktlinje 10 handlar om att främja social delaktighet och bekämpa fattigdom.

Man kan alltid önska sig ännu mer, men kan EU 27 enas om dessa riktlinjer flyttar det fram positionerna väsentligt, inte minst för kvinnor. Det ökar också tillväxten inom EU. Det vore alltså intressant att höra vad som ligger bakom avvikande meningar. Tycker man inte att vi har kommit tillräckligt långt? Detta är ändå ett steg på väg mot ytterligare förbättringar, framför allt inom jämställdhetsområdet. Jag vill understryka detta för nämndens ledamöter.

Anf. 21 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Vi kan vara oerhört tydliga. Precis som jag sade i mitt tidigare inlägg är vi för och ställer oss helt bakom det som handlar om ökad jämlikhet och att kvinnor och män får samma villkor utifrån de principerna.

Anledningen till att vi har avvikande meningar är dock det som också finns underliggande i detta, vilket jag tror att vi kan förtydliga. Det är Lavaldomen och att detta på sikt kommer att urholka den svenska modellen, som vi ser det. Detta är grunden till vår avvikande mening, och den ligger fast.

Anf. 22 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag kan i allt väsentligt ansluta mig till den socialdemokratiska argumentationen på detta område.

Jag menar att detta är ett uttryck för det man kallar flexibilitet men som till stor del i praktiken handlar om att luckra upp rättigheter för ar-

betstagarna på arbetsmarknaden. Jag tycker också att man helt klart går över gränsen och ger sig in på att försöka styra upp hur vi formar våra avtalsvillkor på arbetsmarknaden. För mig som vänsterpartist är det helt oacceptabelt att man gör det.

Sedan finns det naturligtvis, som det ofta gör, stora delar i dokumenten som jag ställer mig fullständigt bakom. Det gäller bland annat allt som skrivs om jämställdhet mellan kvinnor och män. Det finns dock vissa linjer man går över, vilket vi inte är beredda att göra.

Anf. 23 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Det finns precis som har sagts flera delar, och framför allt i de delar där det skett en utveckling sedan förra mötet är vi positiva. Grunden för dokumentet är dock den grund som har behandlats i arbetsmarknadsutskottet flera gånger och i EU-nämnden flera gånger. Den delar inte vi, och det är därför vi har en avvikande mening. Det är viktigt att det finns med i protokollet.

Jonas Sjöstedts mening är att man kan uppfatta det som att EU går över en gräns som vi har satt upp. Det gäller var vi anser att EU ska vara aktivt, speciellt inom arbetsmarknadspolitiken där det finns en oro för att nya EU-regleringar hotar den svenska modellen. För att understryka Jonas Sjöstedts mening kan jag säga att det när jag fick handlingarna inför detta EU-nämndsmöte fanns ett par punkter som gjorde mig förvånad. Hade jag för fyra år sedan sagt att vi om fyra år skulle behandla dessa frågor i EU-nämnden hade jag nog av flera av nämndens ledamöter blivit kallad konspirationsteoretiker. Just makt och befogenheter har på flera områden gått betydligt längre än för ett antal år sedan.

Anf. 24 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Avslutningsvis, bara för att understryka: Dessa riktlinjer är inte bindande för medlemsstaterna, utan det är den öppna samordningsmodellen. Starka parter och starka kollektivavtal ska värnas i Sverige. Detta är regeringens utgångspunkt, inte att på något sätt påverka parternas roller och ansvar i lönebildning och avtalsvillkorssättande.

Anf. 25 ORDFÖRANDEN:

Vi ska försöka sammanfatta detta. Min fråga till oppositionen är i vilken utsträckning detta är en gemensam avvikande mening.

Anf. 26 MARIE GRANLUND (S):

Det har väl klart framgått att vi från Miljöpartiet, Vänsterpartiet och Socialdemokraterna följer upp vårt tidigare ställningstagande. Det är det vi tar ansvar för.

Anf. 27 ORDFÖRANDEN:

Om jag uppfattar det rätt är det två olika avvikande meningar, men det är något oklart. Jag ger ordet till Gustav Blix för att utreda saken.

Anf. 28 GUSTAV BLIX (M):

Jag delar ordförandens bedömning att det inte förefaller att finnas en gemensam uppfattning från de fyra oppositionspartierna. I sådana fall

skulle jag vilja se att vi preciserar den gemensamma uppfattningen från de fyra oppositionspartierna så att vi vet att den är gemensam.

Anf. 29 MARIE GRANLUND (S):

Det är tre oppositionspartier som är fullständigt överens om att följa upp det vi tidigare har sagt. Det är det vi tar ansvar för. Vi är ingen samlad opposition. Vi tar ansvar för våra tre partier och vad vi tycker, och det har vi tidigare klart formulerat i reservationer och följt upp vid varje tillfälle. Det är vad vi tar ansvar för.

Anf. 30 JONAS SJÖSTEDT (V):

Ni får ursäkta min okunnighet som ny ledamot i EU-nämnden, men finns det olika sorters nej på samma fråga i EU-nämnden? Är principen som gäller i nämnden att avvikande meningar anmällda på olika grunder inte sammantaget kan innebära att regeringen förlorar sin majoritet?

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag svarar direkt: Vi måste ge ett mandat till regeringen. Regeringen måste veta att mandatet är någonting annat än ett nej. Regeringen måste ha något att agera utifrån. Det räcker inte med att bara säga nej, utan man måste också ge en fingervisning om vart man vill gå. Det är bland annat därför vi har de stenografiska uppteckningarna, för att vi ska veta vad som är grunden för de olika partiernas ställningstaganden och hur man resonerar.

Anf. 32 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Jag försöker utröna vad det är som diskuteras. Lite som svar till Jonas Sjöstedt kan jag säga följande: Om man frågar om det är fint väder ute kanske en säger att det är lite väl blåsigt. Någon annan säger att det faktiskt duggar lite och en tredje tycker att det är lite molnigt. Det är tre olika hållningar till vädret. Det är därför det är viktigt att regeringen har ett tydligt mandat för hur långt den får gå i förhandlingarna. Det är väl i någon mån det vi sätter de bortre parenteserna för.

Vad jag förstår föreslår förra mandatperiodens opposition det man har haft skrivet i arbetsmarknadsutskottet. När jag tittar på denna text nu hittar jag inte särskilt tydliga positioner när det gäller exakt vad man inte vill att regeringen ska säga. Förhandlingsmandatet blir därför något oklart. Jag förstår att man har en avvikande mening i en argumenterande text där man säger att man inte tycker att regeringen trycker för hårt i den och den punkten. Men hur det här begränsar regeringens förhandlingsmandat är lite svårare att utröna.

Det är därför jag tror att det är viktigt att vi är tydliga med var gränsen går. Finns det från oppositionen någon tydlig gräns där man absolut sätter stopp, eller är det så att oppositionen vill att regeringen ska trycka extra hårt på någon punkt? Jag tycker att statsrådet Hillevi Engström rakt av har omfamnat flera av de saker som till exempel Jonas Sjöstedt konkret har lyft fram och sagt att regeringen delar den uppfattningen. För mig är det därför lite oklart fortfarande exakt var i de här förhandlingsmandaten som begränsande positioner finns någonstans.

Jag är ju också ny. Jag vill bara kolla en sak. Kom det med att även jag ställer mig bakom den avvikande meningen? Jag tyckte att man bara räknade upp tre partier när det gällde arbetsrätten.

Anf. 34 ORDFÖRANDEN:

Nu är läget sådant här: Vid bordet här står det åtta mot åtta, och jag har utslagsröst. Det var det som var grunden till att jag började sammanfatta på det sätt jag gjorde. Jag tror att vi ändå ska ha den här diskussionen.

Vi ska nu ge regeringen eller statsrådet ett mandat. Ett mandat kan inte bara bestå av ett nej. Man måste också kunna avkräva oppositionen att man ska kunna motivera vad den avvikande meningen innebär. Vi kan ju delvis avläsa det i de stenografiska uppteckningarna efteråt. Margareta Sandstedt har instämt, men man vet inte vad i den långa avvikande mening som fanns i arbetsmarknadsutskottet som åberopas eller inte.

Anf. 35 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Vår avvikande mening är kopplad till det yttrande arbetsmarknadsutskottet har gett under förra mandatperioden i utlåtande 2009/10:FiU29. Detta gäller fortfarande. Jag kan citera från det för att kanske tydliggöra något.

”Vi anser att en gemensam arbetsmarknad i EU är viktig. Politik ska handla om att möjliggöra för människor att forma sitt eget liv. I detta ligger självfallet även en stark strävan efter att ge människor möjlighet att röra sig fritt på en öppen europeisk arbetsmarknad.

Men målet om en integrerad arbetsmarknad i EU får inte användas som en förevändning för att pressa arbetstagarnas villkor nedåt. Behov av ständig omvandling ska balanseras mot grundläggande rättvisepprinciper. Vi kan aldrig acceptera att löntagare diskrimineras och får lön beroende på varifrån de kommer. Lika lön för lika arbete enligt lagar och avtal är en princip som ska gälla i hela EU.

EG-domstolens beslut i Lavaldomen innebär enligt oss en urholkning av den svenska kollektivavtalsmodellen och löntagares rättigheter.”

Detta är en del av vår reservation i det läget, och det är det vi hänger upp detta på och det som fortfarande gäller.

Är regeringen beredd att i vissa delar gå oss till mötes är det klart att vi kan påbörja en diskussion kring det.

Anf. 36 MARIE GRANLUND (S):

Jag kan bara beklaga detta med tanke på att majoritetsförhållandena är som de är. Det är ju inte okänt att vi har haft den här uppfattningen. Det är en hjärtefråga hos oppositionen, och vi har drivit den under flera år. Jag kan bara beklaga att inga kontakter har tagits tidigare för att försöka nå en kompromiss i den här frågan. Nu försöker ni lämna över detta till oppositionen.

Vi tre partier har samma uppfattning. Det är genomarbetat, och vi har pratat i många år om det här. Jag kan beklaga att man inte har tagit det initiativet.

Anf. 37 ELISABETH SVANTESSON (M):

Jag får säga som andra: Som ny känner jag mig väldigt förvirrad just nu, därför att jag var ju med på arbetsmarknadsutskottet och har den avvikande meningen från det utskottet. Men nu hänvisar Carina Adolfsson Elgestam till en avvikande mening från arbetsmarknadsutskottets yttrande till FiU. Den avvikande meningen i utskottet är inte en riktigt lika tydlig avvikande mening, tycker jag.

Därför frågar jag mig – jag måste fråga så att jag förstår detta: Vilken avvikande mening är det ni hänvisar till? Är det till yttrandet till FiU, eller är det den avvikande meningen från när regeringen var och samrådde med utskottet?

Anf. 38 FREDRICK FEDERLEY (C):

Jag tror att det är bra att vi tar hela diskussionen på en gång, därför att jag tror att det här klargör en del av de problem som vi har att arbeta med framöver. Jag tror att det är oerhört viktigt, oavsett om det är en enig opposition eller bara ett parti i oppositionen som har en avvikande mening, att vi har en preciserad avvikande mening här för nämnden så att alla har den tillgänglig. Det jag hänvisade till var också den som kom fram i arbetsmarknadsutskottet, och den i FiU har jag inte sett. Det här ställer nog lite högre krav på oss alla i arbetet i nämnden den kommande mandatperioden att ha koll på exakt var samråden är och så vidare.

Men om jag ska tolka dig, Carina Adolfsson Elgestam – det är ju alltid lite vanskligt – förstår jag av det du läste i texten från FiU att det primärt handlar om en tolkning av vad Lavaldomen innebär, där oppositionen har en uppfattning som jag inte vet om regeringen faktiskt har motsatt sig eller om regeringen ska diskutera den på detta minister-rådsmöte.

Där har vi en annan problematik: Det är lätt att vi för in vår vardagliga debatt i någonting som faktiskt inte står på agendan. Jag tror inte att det står på rådsagendan att man ska diskutera en tolkning av vad Lavaldomen kan få för konsekvenser eller hur den ska uppfattas.

I den övriga texten såg jag ingenting som gjorde att jag studsade till eller någonting anmärkningsvärt. Det var möjligtvis beträffande Lavaldomen, där åtminstone jag kan ha en annan uppfattning än Carina Adolfsson Elgestam. Men det är ju inte heller det som ska diskuteras eller där det söks mandat för förhandlingar.

Anf. 39 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag skulle bara, med tanke på det sista som Fredrick Federley här säger, vilja förtydliga lite. Det kanske är olika hur vi arbetar i partierna, men för oss på den rödgröna sidan och våra tre partier hänger vår politik ihop. Alltså: Om vi pratar sysselsättningspolitik – det här har ju sin grund i EU 2020 – pratar vi om samma saker i finansutskottet som i arbetsmarknadsutskottet när det handlar om sysselsättningspolitiken. Därför hänger det här ihop med yttrandet från arbetsmarknadsutskottet till finansutskottet när det nu ska bli vardag av de här frågorna i EU. Det är därför vi hänvisar till den avvikande mening som är kopplad till finansutskottet, som är antagen av arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 41 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag instämmer i Fredrick Federleys understrykande av att det säkerligen och sannolikt är så att den rådande parlamentariska situationen ställer ökade krav på oss allihop, och i "allihop" ingår, som vice ordföranden tidigare betonade, även regeringen. Det finns möjligheter att ta kontakter mellan partierna för att uppnå majoriteter, speciellt i situationer där EU är i ett förhandlingsläge utifrån att regeringen har haft en majoritet för en förhandlingsposition där det nu kan finnas en oklarhet huruvida regeringen har fortsatt majoritet för den förhandlingspositionen.

Det är ingen hemlighet att framväxten av Europa 2020 och flera delar i den sysselsättningspolitik som EU har tagit fram har mött kritik från den tidigare samlade oppositionen i Sveriges riksdag, De rödgröna. Det innebär att när frågor till följd av Europa 2020 lyfts fram inom EU:s institutioner kommer samma kritik i flera fall att upprepas av oppositionen. Skulle det finnas majoritetsförhållanden som sänder en sådan signal som vi har skickat, till exempel de yttranden som tidigare har citerats, till regeringen som förhandlingsupplägg skulle det innebära att regeringen i så fall får lyfta fram andra frågor än vad man planerat under de dagordningspunkter som finns i EU:s ministerråd och ta upp en diskussion som kanske i viss mån innebär att man, just för att majoritetsförhållandena och stödet för regeringens linje kan ha ändrats, får backa i vissa förhandlingsupplägg inom EU-kretsen – detta då förutsatt att det skulle finnas en majoritet för tidigare angivna ståndpunkter och eventuellt nya ståndpunkter.

Anf. 42 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr ordförande! Vi är ju i en ny situation. Vi har en minoritetsregering. Våra ståndpunkter vad gäller hela 2020-paketet och de frågorna är väl kända sedan lång tid. Det kan inte komma som en överraskning för någon runt det här bordet. Vill man tillmötesgå oss är vi naturligtvis beredda att diskutera det, men det är klart att det är effektivare att göra det före EU-nämndens möte. Det kan väl följa med som en uppmaning till regeringen.

Anf. 43 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD):

Jag tror att vi alla behöver lite mer förtydliganden när det gäller de avvikande meningarna. I utskotten har vi alltid skrivna texter. Vi vet vad vi fattar beslut om, och det är ju viktigt.

Nu är det finansutskottet, och jag känner inte till det. Vi tar ju bara beslut om riktlinjerna 7, 8, 9 och 10, om jag inte har uppfattat det fel, herr ordförande. Vi tar alltså inte beslut om hela EU 2020-strategin här, utan bara den del som berör arbetsmarknadsutskottet och arbetsmarknadsministerns arbetsområde. Frågan är alltså vilken avvikande mening som gäller.

Anf. 44 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag har också en önskan om förtydligande om avvikelsepunkterna. Menar man att för att en avvikande mening ska gälla måste man ha formulerat den på ett annat vis än andra partier? Det är så jag har uppfattat det.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Du får själv formulera din avvikande mening. Det kan inte vara en uppgift för andra partier att förklara hur de förhåller sig till din.

Anf. 46 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Men jag kan alltså inte ställa mig bakom ett annat partis formulering även om jag tycker att den var bra utformad? Är det så att jag själv måste hitta på en egen formulering för att min avvikande mening ska gälla?

Anf. 47 ORDFÖRANDEN:

Jag kan inte ge dig vägledning i den frågan.

Jag sammanfattar diskussionen. Jag finner att jag med min utslagsröst kan konstatera att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Då går vi vidare till punkt 5, Styrning av den europeiska sysselsättningsstrategin i sammanhanget Europa 2020 och ”den europeiska terminen”. Det är en ny punkt. Vi har en beslutspunkt i den första strecksatsen, Antagande av rådets slutsatser, och i den andra är det fråga om stöd för det fortsatta upplägget.

Anf. 48 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Under dagordningspunkt 5 väntas Epscorådet anta rådsslutsatserna om sysselsättningsstrategins och Epscorådets roll inom ramen för EU:s nya sysselsättnings- och tillväxtstrategi, Europa 2020-strategin. Rådsslutsatserna syftar till att anpassa den fördragsfästa europeiska sysselsättningsstrategins olika delar till den nya årscykeln inom vilken Europa 2020-strategin kommer att genomföras. Frågan om Epscorådets roll i genomförandet av Europa 2020-strategin aktualiseras också.

Regeringen ser positivt på att slutsatserna understryker att den europeiska sysselsättningsstrategin har en integrerad och central plats inom Europa 2020-strategin och att Epscorådet har en viktig roll att spela i genomförandet och uppföljningen av Europa 2020-strategins sysselsättningsdelar.

På rådsmötet kommer också en diskussion att föras. Underlag för diskussionen kommer att vara det belgiska ordförandeskapets frågor som man har ställt mot bakgrund av rådsslutsatserna.

Jag välkomnar en diskussion på rådsmötet kring hur sysselsättningsstrategin kan användas för ett effektivt genomförande och bevakning av riktlinjerna och de övergripande målsättningarna. Att effektivt följa upp medlemsländernas reformer på det här området är viktigt. Främjandet av en högre sysselsättningsgrad är avgörande, inte minst för att upprätthålla välfärden och den sociala sammanhållningen och att möjliggöra för individen att förverkliga hela sin potential.

I diskussionen kommer jag därför också att välkomna det arbete som nu pågår med att ta fram ett förstärkt och flexibelt ramverk för utvärdering. Rätt utformat och använt kan ramverket bidra till ännu bättre utvärderingar av strategins delar och stödja vårt arbete för att nå strategins målsättningar.

Det är också viktigt att den årliga europeiska sysselsättningsrapporten blir tydlig och väl genomarbetad för att underlätta för Epscorådet att i rapporten lyfta fram de huvudutmaningar som finns och som kräver Europeiska rådets uppmärksamhet.

Mot bakgrund av att ordförandeskapet också har frågat medlemsländerna vilket deras främsta hinder på arbetsmarknaden är, som hämmar tillväxt och sysselsättning, avser jag också att i diskussionen lyfta fram en viktig utmaning på området i Sverige, nämligen att öka utbudet av arbetskraft, detta framför allt genom att stödja dem som till exempel under lång tid har varit arbetslösa, sjukskrivna eller förtidspensionärer som har vilja och förmåga att faktiskt komma tillbaka till arbete.

Att öka arbetskraftsutbudet genom att nå dem som står längst bort från arbetsmarknaden är viktigt, framför allt för individen men också för samhället i stort. Att en människa har ett arbete är grunden för att kunna påverka sin egen tillvaro, få lov att vara en del av en gemenskap och känna sig behövd, men det är också en grund för nationens välbefinnande. Om vi inte lyckas med att skapa en mer inkluderande arbetsmarknad, ett hållbart arbetsliv och en högre sysselsättning riskerar tillväxten på sikt att hämmas. Som jag tidigare påpekade är jämställdhetsperspektivet en väsentlig del av detta. Att kvinnor och män får samma möjlighet att påverka sin vardag och sina liv är grundläggande, både ur ett rättviseperspektiv och ur ett samhällsperspektiv.

Med detta sagt, herr ordförande, föreslår jag att regeringen får ett mandat att på rådsmötet ställa sig bakom rådsslutsatserna och att välkomna en diskussion utifrån ordförandeskapets frågor.

Anf. 49 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag skulle vilja börja med att ställa en kontrollfråga, så kan jag begära ordet igen sedan.

Vi uppfattar detta så här: Denna fråga är en helt ny fråga. Den har inte varit uppe i nämnden tidigare. Därför blir min fråga, eftersom jag blev lite osäker på vad ministern sade i sin inledning: Har ministern varit i arbetsmarknadsutskottet och samrått eller lämnat information om den här nya punkten? Jag kan inte utläsa om det är så eller inte. Har det kanske varit kontakter på tjänstemannanivå? Jag blev lite osäker på vad ministern menade i sin inledning, och därför vill jag börja med att ställa den frågan.

Anf. 50 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! Den nya riksdagen och arbetsmarknadsutskottet hade en information i går, men det är finansutskottet som äger hela den här frågan, så det har inte varit något samråd i arbetsmarknadsutskottet.

Anf. 51 ORDFÖRANDEN:

Det har det inte heller varit i finansutskottet, kan jag säga.

Anf. 52 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

I det läge vi nu hamnar i känner jag att det blir lite konstigt att ge regeringen mandat utifrån att man inte har varit i vare sig arbetsmarknadsutskottet eller finansutskottet. Detta är alltså en fråga för finansutskottet, med tanke på vår diskussion på den förra punkten. Jag kan då bara konstatera att det känns lite konstigt om vi rakt av ska ge regeringen mandat för detta.

Utifrån det ministern redogjorde för är det så att vi i grunden tidigare har haft en annan politik och fortfarande har på några av de områden som ministern nämnde. Då känns det lite konstigt att i detta läge ställa sig bakom den svenska ståndpunkten när vi inte har samrått eller fått information om den i riksdagen.

Anf. 53 GUSTAV BLIX (M):

Det är ju just att få information och att samråda som vi håller på med nu. Vi får en information från regeringen nu om det förhandlingsupplägg som finns, det finns ett underlag utskickat i förväg och nu finns det möjlighet att ställa frågor på eventuella frågetecken som man har i materialet. Sedan får man då ta ställning till om man stöder regeringens upplägg eller om man vill anmäla en avvikande mening och i sådana fall precisera i vilka delar man har en avvikande uppfattning för det egna partiet.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:

Jag vill i tillägg till det som Gustav Blix säger ge en lite mer konstitutionell synpunkt. Vi kan inte avstå från att fatta beslut i EU-nämnden därför att ett utskott inte har behandlat frågan. I så fall hamnar vi så att säga i händerna på utskottens beslut. Vi har att här fatta beslut och ge regeringen mandat.

Jag förstår i och för sig Carina Adolfsson Elgestams synpunkt. Det hade varit mycket bättre om frågan hade varit genomgången i finansutskottet eller arbetsmarknadsutskottet. På den punkten är vi inte oense.

Nu är vi i början av arbetsåret, och det är en lite speciell situation.

Anf. 55 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Det finns ett betänkande från Riksdagskommittén som heter *Riksdagen i en ny tid*. Det är den nya arbetsordningen om bland annat hur vi ska arbeta med EU-frågorna. Jag utgår ifrån att det är den som fortfarande gäller så länge inget annat beslut är fattat. Då är det så att det ska finnas information och samråd mellan utskotten och regeringen. Det är förvisso upp till utskotten att också kalla till sig regeringen.

I det här fallet har det inte funnits vare sig information eller samråd, och i en sådan här pass viktig fråga, som är en ny fråga på agendan i EU-kommissionen, känns det jättekonstigt om inte riksdagen ska vara med och föra diskussionen.

Utifrån den information vi har fått från ministern i den här frågan kan vi väl bara konstatera att vi nog flaggar för avvikande mening. Vi bör kanske, om det är möjligt, ajournera mötet några minuter så att vi kan samtala mellan oss om det är möjligt. Det känns lite som om vi står en bit ifrån varandra. Jag undrar om det är möjligt att få några minuters ajournering.

Anf. 57 FREDRICK FEDERLEY (C):

Förra mandatperioden, när vi började arbeta så att vi äntligen förde över mer ansvar till utskotten, var det rätt många av ministrarna som klarade av den hanteringen. Men sedan kan det dyka upp saker i ett senare skede. Jag vet till exempel att de två jag jobbade närmast då, Cristina Husmark Pehrsson och Tobias Billström, var oerhört angelägna om att ta allting i socialförsäkringsutskottet. Det kunde ju också hända från torsdagen till fredagen då det var EU-nämnd och de i princip bara skulle få saker klubbade här, att det kunde dyka upp nya frågor. Då tog vi frågorna här i nämnden av den enkla anledningen att det inte var meningsfullt att kalla in ett extra utskott eller låta frågan vänta.

Det viktiga är ju att man har samrätt med riksdagen, och då ska det ske antingen i utskottet eller i den här församlingen som blir som ett miniutskott. Därför har jag inga problem att ge mitt fulla stöd till regeringen och ståndpunkterna i det här fallet.

Anf. 58 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Herr ordförande! Som svar på Fredrick Federleys inlägg i själva formfrågan har jag full förståelse för att sådana frågor kan dyka upp, men vad jag förstår av utskickade kallelser och handlingar är detta inte en sådan punkt som har dykt upp med väldigt kort varsel.

Anf. 59 ORDFÖRANDEN:

Det har begärts ajournering. Jag föreslår att vi ajournerar oss i fem minuter.

(Ajournering)

Anf. 60 ORDFÖRANDEN:

Vi återupptar förhandlingarna.

Anf. 61 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr ordförande! Jag vill å Vänsterpartiets vägnar ansluta mig till den avvikande meningen från Socialdemokraterna.

Utöver att detta är en principiellt viktig fråga för oss rent politiskt handlar det för mig också om att hävda riksdagens ställning i arbetet med EU-lagstiftningen, och en grundprincip är då naturligtvis att utskottsbehandling görs i vanlig ordning. Jag tycker att det är viktigt att slå fast en praxis från början som gör att vi hävdar vår möjlighet att på djupet tränga in i den materia som vi ska ta ställning till.

Anf. 62 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Det är en sedan länge känd ståndpunkt från Miljöpartiet att vi anser att utskotten ska ha huvudansvaret för samrådet i riksdagen. Det gäller också på denna punkt. Därmed instämmer vi i den principiella invändning som har framförts från Socialdemokraterna och Vänsterpartiet.

Jag kan också upprepa från föregående punkt att regeringen inte har haft stöd för sitt förhandlingsupplägg från Miljöpartiet i framförhandlandet av Europa 2020-strategin, och den avsaknaden av stöd vidhålls så klart fortfarande. Vi hade velat se förhandlingsupplägget traditionellt på ett helt annat sätt och ser fortfarande saker och ting som statsråden borde lyfta fram i de pågående förhandlingarna.

Beträffande den politiska diskussionen i sak tror jag inte någon runt bordet tvivlar på att en rödgrön arbetsmarknadsminister hade framfört andra saker i den politiska diskussionen vid det här mötet än vad Hillevi Engström planerar att framföra. Vi är mycket för att man ökar arbetskraftsutbudet men har haft invändningar mot de metoder som regeringen tror ska leda till det målet och skulle så klart inte skryta med dem på ett möte i EU-kretsen. Vi har dessutom en inriktning som snarare handlar om att öka antalet arbeten än antalet ansökningar om arbeten som inte finns.

Anf. 63 ORDFÖRANDEN:

Innan jag ger ordet till Carina Adolfsson Elgestam vill jag dock påminna om att statssekreterare Bettina Kashefi var i arbetsmarknadsutskottet i går, och då fanns det möjlighet att informera sig om regeringens ståndpunkter och över huvud taget om frågan.

Anf. 64 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

För att inte förlänga debatten alltför mycket vill jag säga att vi vidhåller avvikande mening och instämmer i vad Vänsterpartiet och Miljöpartiet har sagt här tidigare vid bordet.

Anf. 65 ORDFÖRANDEN:

Då vill jag ställa frågan: I vilken utsträckning är detta en gemensam avvikande mening?

Anf. 66 MARIE GRANLUND (S):

Det måste vara någonting för ordföranden att reda ut. Jag vet att Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna har samma uppfattning.

Anf. 67 ORDFÖRANDEN:

Då riktar jag frågan till oppositionen: Är detta en gemensam uppfattning? Annars kommer jag att göra min tolkning.

Då finner jag att det finns en avvikande mening som samlar Vänsterpartiet, Miljöpartiet och Socialdemokraterna. I övrigt finns det ingen avvikelse från regeringens ståndpunkt.

Anf. 68 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag blir lite förvirrad. Jag anser att vi också har en avvikande mening och instämmer med Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Anf. 69 GUSTAV BLIX (M):

Herr ordförande! Vi har att ta ställning till att ge regeringen ett mandat inför hanteringen av ett ärende som ska beslutas på ministerrådet. Det är en viktig fråga, och den frågan behöver vi behandla på ett bra sätt.

Då har vi att ta ställning till om det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Vi har fyra partier som har anmält att de har en avvikande mening, men den är inte särskilt tydlig och preciserad. Det behöver den nog vara. Om man vill att regeringen ska agera på ett annat sätt måste man precisera hur man vill att regeringen ska agera.

Därför förväntar vi oss i sådana fall att vi får en gemensamt formulerad avvikande mening från oppositionspartierna som belyser hur de anser att regeringen ska agera i det här ärendet. Det är ett rimligt krav för att regeringen ska få ett mandat med sig ned. Jag hoppas att vi får se en sådan.

Vad gäller själva formfrågan, som man har tagit som grund för en avvikande mening, är det inte första gången, och kommer sannolikt inte heller att vara sista gången, som vi har en situation där frågorna inte har behandlats fullt ut i utskotten. Jag vill notera att i detta fall har en information skett i arbetsmarknadsutskottet. Där har man inte från oppositionens sida begärt någon överläggning och heller inte redovisat någon avvikande mening, utan det gör man nu.

Vi samråder om detta här och nu. Då måste vi i så fall få en tydligt preciserad uppfattning från de fyra oppositionspartierna som visar på hur de anser att regeringen bör agera i det aktuella ärendet.

Anf. 70 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Vi är inte på något sätt enligt den ordning som gäller tvingade att i skrift formulera våra avvikande meningar. Däremot kan det vara helt naturligt att vi ska motivera dem.

Utifrån det som vi nu ska fatta beslut om – det här är väl en besluts- och riktlinjediskussion om jag förstått det rätt i en helt ny fråga – tror jag inte att det finns någon kring bordet som inte väl känner till att vi har en annan politik på detta område. Därom kan det inte råda några osäkerheter.

Jag kan gå tillbaka till att citera från samma yttrande till finansutskottet som tidigare. Det är den politiken i grunden som gäller. När det gäller ett ökat utbud för arbetskraften avseende sjuka och arbetslösa tycker vi naturligtvis att det är jätteviktigt att de får komma tillbaka på arbetsmarknaden, men vi har en annan väg till hur man ska nå målet. Därav följer att vi vidhåller det vi har redogjort för tidigare och har en avvikande mening.

Anf. 71 ORDFÖRANDEN:

Jag vill ändå inskräpa att detta är viktiga saker. Vi kan inte skicka i väg en svensk minister utan någon vägledning eller något mandat som är preciserat. Det är inte konstruktivt. I så fall måste vi begära av oppositionen – detta är en ny parlamentarisk situation – att ni preciserar i skrift på fyra fem rader vad ni vill att ministern ska framföra för grundbudskap.

Vi kan inte ha en situation under de här fyra åren där vi skickar i väg ministrar bara med ett nej-budskap. I så fall måste regeringen göra en parlamentarisk reservation vid mötet och sedan komma tillbaka och med

sitt konstitutionella ansvar driva utrikespolitiken, EU-politiken i detta fall.

Det kan vara kul i början, men det blir inte så roligt efter ett tag om regeringen åker ned och bara har ett nej-budskap.

Anf. 72 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Herr ordförande! I den här frågan handlar det om att ställa sig bakom rådsslutsatser. Det handlar inte om den nationella politiken, utan det handlar om utvärdering, jag vill bara understryka det, om sättet att hantera EU 2020-strategin. Då är det viktigt att veta vad det är i sättet som skulle kunna göras på ett annat vis.

Anf. 73 Departementssekreterare MARIA MELIN:

Jag kan bara understryka vad det är regeringen är i nämnden i dag för att samråda kring och söka mandat för. Det är ett mandat att ställa sig bakom rådsslutsatserna, precis som statsrådet poängterade, inte diskussionen i övrigt. Det är rådsslutsatserna som har dokumentnummer 14478 som vi är här för att samråda om. Det är det som är beslutspunkten.

Anf. 74 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Jag förstår att det är lite svårt när man befinner sig väldigt nära en godisskål, och man har godisskålen inom räckhåll. Det kan alltid vara väldigt frestande. Men man måste också ta ansvar för vad man säger och gör. Det må vara så att det är en brist i reglementet för EU-nämnden att man inte diskuterar konkreta förslag.

I det förra ärendet som vi diskuterade förstod jag det som att oppositionen hade en avvikande mening för att man gör en tolkning av en dom som har kommit på EU-nivå. Därför vill man inte förhandla om det som faktiskt skulle diskuteras på rådssammanträdet. Det gör att man använder en helt annan diskussion för att säga att det som faktiskt ska diskuteras inte är okej.

I det här läget har vi en ståndpunkt som jag har svårt att se att ingen skulle kunna ställa sig bakom egentligen, om vi läser den svenska ståndpunkten, som är det som vi har att ta ställning till. I stället säger man från oppositionen – vilket är framför allt märkligt, måste jag säga, av Socialdemokraterna som tidigare har agerat mycket ansvarsfullt i Europafrågor under förra mandatperioden men också under tidigare mandatperioder – i dag att det är en ny situation med minoritetsregering. Det har vi haft tidigare i Sverige, och man har klarat av att hantera det med en ansvarsfull diskussion. Men då kanske intresset var annorlunda eftersom det var de egna ministrarna som skulle ned och förhandla.

Socialdemokratin har ju alltid satt ett värde i den svenska utrikespolitiken och det europeiska samarbetet och haft en ansvarsfull position. Att då säga till våra ministrar att här säger vi bara ingenting – det är vad jag tolkar er avvikande mening som – har jag svårt att hitta grunden för. Jag vet inte vad det är man diskuterar. Ska det vara ett röstningsförfarande, vilket det de facto blir om vi anmäler en avvikande mening, där nere där man gemensamt är överens? Jag vet inte vad er mening är om ni inte har den konkretiserad på ett papper. Än mindre vet ministern vad ministern har för gräns att gå till.

Detta är en diskussion som vi måste reda ut, för vi kan inte sitta så här i fyra år och inte veta annat än det som står på papperet. Men något annat som är diffust fel, något annat som vi inte vet, är det som är motståndarlagets uppfattning. För att nu gå in på det parlamentariska och konstitutionella finliret skulle ministern de facto kunna åka till förhandlingarna och framföra en linje. Om oppositionen sedan blir irriterad på den linjen för att de upplever att det inte var den som EU-nämnden gav stöd för har oppositionen ingen de facto-grund att vidta konstitutionella åtgärder heller. Då har ni inte lagt några ribbor, ni har inte lagt några bortre förhandlingsmandat.

Det här är väldigt komplicerat. Jag tycker att det är lite synd att man inte agerar tydligare när ni faktiskt har chansen. Formulera er gemensamt nu så att vi vet vad det är i förhållande till den faktiska punkten som faktiskt ska diskuteras i stället för den generella inrikespolitiska debatten.

Det är samma dilemma som vi har i andra parlamentariska situationer. Till exempel har Socialdemokraterna och vi i Centerpartiet i Socialförsäkringsutredningen valt att inte vara gruppleddare i socialförsäkringsutskottet för att inte blanda samman den dagsaktuella parlamentariska diskussionen med ett längre utredningsförfarande. På samma sätt är det här. Hit ska vi inte föra över den inhemska inrikespolitiska debatten, vilket jag tycker att man försöker göra, utan diskutera vad det är för förhandlingsmandats gränser som ministrarna ska ha. Jag tycker inte att ni agerar ansvarsfullt.

Detta vill jag få fört till protokollet.

Anf. 75 MARIE GRANLUND (S):

Jag har inte varit med förra perioden i EU-nämnden, men vad jag förstår agerar vi precis likadant som vi har gjort under tidigare år. Man har anmält en avvikande uppfattning, och det har varit de stenografiska anteckningarna som har legat till grund. Det är så jag har förstått att arbetet i EU-nämnden har fortgått.

Nu säger man något annat i en ny situation, och jag beklagar att situationen är som den är. Men det är inte oppositionens ansvar, utan det är regeringens som har valt att sätta sig i en minoritetsregering. Det är ni som måste bestämma hur majoriteterna ska se ut och bestämma om ni vill prata med oss för att söka er till bästa möjliga situation. Det har statsrådet underlåtit att göra, har inte tagit några kontakter. Det har varit väl känt i förra ärendet att vi har en avvikande uppfattning. Det är ingen nyhet. Det har varit under flera år på samma sätt.

Vi socialdemokrater är varma EU-anhängare och kommer att fortsätta att vara det. Men ni måste lyssna på oss så att vi får ihop en majoritet. Vi är, som vi har tidigare förklarat, mycket oroliga för många saker i det man driver såväl i kommissionen som på andra ställen. Det är ingen nyhet.

Anf. 76 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag understryker gärna det ordföranden sade om att det här är viktiga saker och att vi just nu gör en mycket viktig hantering. Däremot finns det i nämnden, precis som i det politiska samtalet i stort, en tendens att överlåta ansvaret för Fredrik Reinfeldts beslut att regera vidare i minoritet på andra än de partier som valde att regera vidare i minoritet. Detta är ingen

annans ansvar än de partiers som valde att göra det. Sitter man i en minoritetsregering får man förvänta sig att man inte alltid har majoritet i den svenska riksdagen och i de organ som den svenska riksdagen har utsett för att till exempel ha samråd inför EU-förhandlingar. Om man förväntar sig det kan man agera utifrån att man förväntar sig det, till exempel ta kontakt på olika sätt för att försäkra sig om att få en majoritet.

När det gäller formfrågan hur samrådet ska ske har Miljöpartiets ståndpunkt till hur samrådet ska ske i riksdagen och till hur EU-nämndens ställning ska vara varit densamma sedan Sverige inträdde i EU 1995. Den ståndpunkten har vi fått ökat stöd för och också finner stöd för i den senaste riksdagsordningen och i de senaste besluten om hur samrådet skulle ske, där utskottens ställning mycket väl stärks. Jag är glad för att det på detta möte finns en, vad jag uppfattar i alla fall, tydlig majoritet för att samråd ska ske i utskotten. Att det kan finnas frågor där det inte hinns med därför att frågorna kommer upp med mycket kort varsel finns det självklart en respekt för, och då kan samrådet ske i EU-nämnden. Men detta är vad jag förstår ingen sådan fråga. Här hade ett samråd mycket väl kunnat ske i något av fackutskotten i riksdagen, och då hade vi nog gemensamt suttit här bättre förberedda.

Det talas en hel del om att det ska finnas en väldigt tydlig avvikande mening, tydligare än vad jag förstår att det har varit tidigare då man har haft en diskussion vid vilken det görs stenografiska uppteckningar – något som inte minst ordföranden poängterade tidigare under mötet. Då vill jag gärna upplysa om att regeringens ståndpunkt i den fråga som avhandlas inte är mer omfattande än de meningar som finns utskickade – jag ser det som fem rader; det är regeringens ståndpunkt.

I övrigt har regeringen också för oss klargjort att man tänker ta upp ett flertal frågor i den diskussion som följer. Det var regeringens företrädare statsrådet Hillevi Engström som började med att till exempel diskutera det som Fredrick Federley och andra senare talat om som svensk inrikespolitik – utökning av arbetskraftsutbudet genom förändringar i försäkringssystemen – och klargjorde att detta var någonting som hon tänkte ta upp på mötet, som hon ska ha riksdagens mandat att åka till och företräda svenska ståndpunkter på.

I svaret på den föredragningen klargjorde jag att jag inte delar statsrådets ståndpunkt om hur man kan lösa arbetskraftssituationen och hur man kan öka arbetskraftsutbudet och att jag menar att arbetsmarknadspolitiken bör ha ett annat fokus, som snarare handlar om att öka utbudet av arbete.

Till frågan om vad som borde vara en svensk ståndpunkt: Ja, den svenska ståndpunkt som finns sammanfattad i de handlingar vi fått oss tillsända klargör att den utgår från den europeiska sysselsättningsstrategin, som är fördragsfäst. Vid fördragsförhandlingarna har Miljöpartiet klargjort ett antal ståndpunkter rörande just sysselsättningsstrategin och vikten av att den inte på något sätt inbegriper eller försvårar möjligheterna för länderna inom EU att föra olika former av arbetsmarknadspolitik. Detta är viktigt för oss, och vi vill värna den svenska modellen och kollektivavtalens ställning.

Till detta hör just de domar som nämndes under förra behandlingen. Hade det varit ett grönt eller ett rödgrönt statsråd som åkte och företrädde Sverige är jag övertygad om att man också i detta sammanhang hade

Anf. 77 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag föreslår att ministern, om man inte får med sig en majoritet från EU-nämnden, meddelar att EU-nämndens majoritet inte anser att ärendet är tillräckligt berett och att det ska skjutas till ett kommande ministermöte. Detta är inget unikt i EU-sammanhang. Nederländernas parlament har upprepade gånger hävdat Nederländernas rätt att bereda ärenden i enlighet med sin konstitutionella praxis och därmed bett att de ska skjutas upp i behandlingen i ministerrådet. Då har vi möjligheten att göra detta som det ska göras via utskottet så skyndsamt som möjligt.

Jag tror också, inte minst med tanke på den här diskussionen, att en beredning i utskottet kommer att vara av central betydelse under den här mandatperioden just därför att vi har en minoritetsregering. Att förhandla här i utskottsrelevanta frågor kommer att bli väldigt komplicerat. Den förhandlingen bör lämpligen ske i utskottet om minoritetsregeringen har ambition att få majoritet bakom sina förslag. Jag tycker att det ytterligare stärker kravet på att det här skickas till behörigt utskott och att man försöker skjuta på beslutet i ministerrådet.

Anf. 78 GUSTAV BLIX (M):

Jag tycker att det är viktigt att vi tar det här på stort allvar.

Det stämmer att vi tidigare har haft som praxis att man här ska redovisa sin avvikande mening. Vi har under förra mandatperioden flera gånger uppmanat oppositionen – den som var med under förra mandatperioden minns detta – att just vara preciserad och meddela om det är en gemensam uppfattning som man har.

Detta för att det vi nu gör här är att just samråda inför ett kommande ministerrådsbeslut och ta ställning till detta dokument i grund och botten. Vi har fått höra från Regeringskansliet att det är ärende nr 14478, och mig veterligen är det inget av de fyra oppositionspartierna som hittills har sagt någonting om innehållet i detta dokument.

Om vi nu har att ta ställning till slutsatser som regeringen har presenterat – regeringen säger att de välkomnar detta och i grund och botten ställer sig positiva till dessa slutsatser – måste oppositionen, tycker jag, och Moderaterna precisera på vilka punkter man gemensamt är överens om att regeringen ska agera på ett annat sätt i förhållande till det dokument som man har att behandla.

Det har jag inte hört någonting om från vare sig Vänsterpartiet, Sverigedemokraterna, Miljöpartiet eller Socialdemokraterna. Det behöver ni inte göra skriftligt. Ni kan läsa muntligt gemensamma formuleringar om vad ni tycker att regeringen ska agera annorlunda på i förhållande till detta dokument, för det är faktiskt det vi behandlar. Det skulle jag välkomna att vi fick höra från oppositionen.

Anf. 79 DÉsirÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD):

Jag uppfattar det som att den sidan har tagit majoriteten och måste skriva ihop den ståndpunkt som regeringen ska ha.

Anf. 80 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag vill understryka att det som vi diskuterar nu, dokumentet 14478, 2010, handlar om en styrningsfråga. Det handlar inte om politik, utan det handlar om hur det ska göras.

Jag nämnde i mitt anförande att man kunde ta upp exempel under diskussionen, och det är ju det själva Epscorådet är till för. Epscorådet är till för att främja informationsutbyte och goda exempel, där vi kan lyfta fram vad som görs i Sverige för att till exempel minska ungdomsarbetslösheten, att vi till exempel har halverat arbetsgivaravgifterna. Det är för att kanske ge en input till något annat EU-land, och vi får lyssna på dem. En av idéerna med samarbetet är att lära sig av varandra.

Det här binder inte vad vi ska göra nationellt, utan regeringen bereder sedan de nationella målen för hur sysselsättningsstrategin ska uppnås. Det kommer också att bli en behandling gentemot riksdagen hur vi i Sverige ska nå sysselsättningsstrategin 2020. Det är två olika saker. Men när det gäller formaliadelarna som detta dokument handlar om är det styrningen och inte partipolitiken runt omkring, om det är bra med arbetsgivaravgiftsnedsättningar, nystartsjobb eller sådana saker.

Avslutningsvis: Det här är nationella politiska frågor där det är Sveriges riksdag som bestämmer hur det ska se ut i Sverige. Det är bara den här öppna samordningsmetoden där vi utbyter erfarenheter. Detta för att inte någon ska sväva i ovisshet – det är en ny nämnd, och jag vet av egen erfarenhet att hela den här EU-styrningen är väldigt komplicerad.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Jag vill understryka det som statsrådet sade och också det som Gustav Blix sade. Vi kan inte bara från Sveriges sida gå fram och säga nej, utan vi måste också, som jag har sagt tidigare, ha något slags instruktion till en minister. Annars hamnar vi i den situationen att ministern åker ned och vet inte vad budskapet är annat än att det är negativt. Då måste ministern agera under sedvanligt konstitutionellt utrikespolitiskt ansvar och ta det beslut som han eller hon finner vara bäst och sedan komma tillbaka till riksdagen, och sedan får vi tillbaka problemen här.

Jag föreslår att vi ajournerar oss några minuter så att jag kan överlägga med vice ordföranden.

(Ajournering)

Anf. 82 ORDFÖRANDEN:

Vi har nu överlagt och det finns ett förslag. Eftersom jag uppfattar att en viktig synpunkt här – för oppositionen, men inte riktigt lika central för oss – har varit att det ska presenteras en diskussion i utskottet. Då är mitt förslag att vi bordlägger punkt 5, punkt 6 och punkt 7 och att de dras i arbetsmarknadsutskottet på tisdag, och sedan har vi ett nytt EU-nämndsmöte innan ministern ger sig i väg till rådmötet som börjar på torsdag. Är statsrådet med på det?

Anf. 83 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag har ingen invändning mot det. Jag vill bara säga att punkt 6 och punkt 7 inte är några beslutspunkter, så vi kanske kunde ta dem här. Men det är upp till nämnden.

Jag tror att det är lika bra att vi kör hela menyn om vi ändå är i utskottet.

Anf. 85 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Tar vi då också punkt 8 på samma sätt i utskottet?

Anf. 86 ORDFÖRANDEN:

Det gäller alltså punkterna 5, 6, 7 och 8.

Anf. 87 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag har ingenting att invända mot förslaget, men med tanke på ordförandens sätt att ställa proposition och de stenografiska uppteckningarna vill jag dock ställa en fråga till herr ordföranden. Som jag uppfattat det tidigare har det under en viss tid varit en gemensam ståndpunkt att regeringen, om tid och tillfälle finns, bör samråda i fackutskotten innan man anländer till EU-nämnden. Jag hoppas att denna ståndpunkt vidhålls även av Alliansen, även nu när det är skarpt läge. Det lät inte riktigt så på ordförandens sammanfattning.

Anf. 88 ORDFÖRANDEN:

Jag ska ta det konstitutionella. Vi är från vårt håll helt för att ärenden så långt det är möjligt först ska föredras i utskotten. Nu är det en lite speciell situation i och med att riksdagen precis har börjat arbeta, och det är det som är förklaringen i detta fall.

Det finns en större fråga, en utredning som funderar på att överföra inflytande över EU-frågorna i ännu större utsträckning till utskotten. Det får vi diskutera när utredningen är klar. Jag ser det som helt ofrånkomligt att utskotten ska ha ett större inflytande. Men vi kan inte här, med den riksdagsordning vi har, avstå från att fatta beslut därför att utskotten inte har behandlat frågorna, och vissa typer av beslut kan bara fattas i EU-nämnden, till exempel rådsslutsatser. På den punkten får det inte råda någon oklarhet.

Jag finner att vi kan förfara på det sättet att vi bordlägger de fyra punkter som jag nämnde i avvaktan på föredragning i arbetsmarknadsutskottet på tisdag och att vi därefter samlas till ett nytt möte i EU-nämnden. Vice ordföranden önskar att det inte ska ske via skriftligt samråd utan vid ett normalt sammanträde igen.

Vi tackar Hillevi Engström för att hon ville komma hit. Det blir uppenbarligen fler tillfällen.

Anf. 89 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M):

Jag vill också tacka EU-nämnden. Jag har haft förmånen att vara ordförande i ett utskott, och det är viktigt och självklart för mig både som statsråd och i den tidigare kapaciteten att utskotten ska ha stort inflytande. Det finns ingen som helst tvekan om det, vill jag understryka.

3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring)

Statsrådet Ulf Kristersson

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring) den 7 juni 2010

Återrapport från informellt ministermöte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring) den 8–9 juli 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring) den 21 oktober 2010

Anf. 90 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Ulf Kristersson med medarbetare mycket välkomna.

Vi har kommit till dagordningens punkt 9, Socialt skydd och social integration i Europa 2020-strategin och dess styrning. Det är en ny fråga. Den första strecksatsen är en beslutspunkt och den andra en riktlinje-fråga.

Det finns också återrapporter från tidigare möten.

Anf. 91 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag undrar lite grann kring det som diskuterades på mötet om den fattigdomsbekämpning som man har för avsikt att göra. Det är både viktigt och bra att vi ska arbeta med det, naturligtvis. Men min fråga handlar om att såväl >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<som >>> *Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen* <<<framförde synpunkten på mötet att de trodde att de inte skulle klara av detta. Jag skulle vilja veta lite mer om hur diskussionerna gick på mötet.

Anf. 92 JONAS SJÖSTEDT (V):

Herr ordförande! Jag har en fråga gällande fattigdomsdefinitionen som används i EU-sammanhang. Är det korrekt uppfattat att det har varit regeringens ståndpunkt att den ska omdefinieras från det tidigare vedertagna begreppet med 60 procent av medianinkomsten och, i så fall, på vilken grund?

Anf. 93 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD):

Min fråga gäller också en återrapport men från den 8–9 juli. Då var det workshop 2 som handlade om minimiinkomster och minimilöner. Under diskussionen uttryckte många medlemsstater skepsis till ett gemensamt ramverk för minimiinkomster. Flera länder ville i stället ha ett gemensamt ramverk för minimilöner. Går det att säga någonting om vad det handlade om och vad man syftade på i den diskussionen?

Anf. 94 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Jag vill först tacka och säga att det är roligt att vara tillbaka i riksdagen, speciellt i detta sammanhang. Och tack för intressanta frågor!

Det är första gången här för mig så jag måste nog tillåta mig att vara lite varsam. Och eftersom jag själv inte var med på de här mötena utan bara har läst dokumenten om vad som hände på mötena, ska jag strax be tjänstemännen att fördjupa sig i några av de frågor som jag inte kan besvara här nu.

Jag ska dock besvara den ena frågan. Om jag uppfattat saken rätt när det gäller fattigdomsdefinitionen uppfattar jag att vi pratar om tre parallella sätt att definiera fattigdom. 60 procent av medianinkomsten är ett av sätten, och det finns två andra som också uppfattas som relevanta. När det gäller minimiinkomsten finns det en betydande skepsis, och jag tror att det beskrevs ganska tydligt att detta ligger utanför EU:s kompetens.

Jag ska be om en fördjupning i de tre frågorna.

Anf. 95 Departementsrådet FREDRIK LENNARTSSON:

Jag vet inte hur mycket jag kan fördjupa mig i de konkreta frågor som ställdes, bland annat vad gällde >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<och >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<inställning i debatten. När det gäller just den typen av detaljfrågor tror jag att vi får be att återkomma till nämnden.

Sedan ansvarigt statsråd senast var här i EU-nämnden, i juni, har det varit två möten, dels ett formellt Epsco, dels ett informellt ministermöte under det belgiska ordförandeskapet. Framför allt under det informella ministermötet som anordnades den 8–9 juli i Belgien diskuterade man Europa 2020-strategin och hade en debatt om hur Epscorådet ska vara involverat i att implementera framför allt fattigdomsmålet. Till hur >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<och framför allt >>> **Hemlig enligt 15 kap. 1 § offentlighets- och sekretesslagen** <<<ställde sig i debatten får vi be att återkomma till EU-nämnden. Jag har ingen närmare information i dag i frågan.

I övrigt har statsrådet berört de andra två frågorna som ställdes, som egentligen inte relaterar så mycket till återsrapporteringen från de här mötena utan huvudsakligen rör andra diskussioner, och som kanske också har berörts när ni har haft diskussioner med arbetsmarknadsministern.

Anf. 96 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag tackar för det. Det är väl jättebra om vi kan få en lite mer tydlig rapport om vad det här handlar om, för har vi gemensamt satt upp ett mål om 20 miljoner i minskad fattigdom är det viktigt att alla länder är med och jobbar för målet.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Därmed lägger vi återsrapporterna till handlingarna.

Nu går vi vidare till punkt 9, Socialt skydd och social integration i Europa 2020-strategin och dess styrning. Det är en ny fråga för diskussion och beslut.

Anf. 98 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

På Epscorådets dagordning finns det en fråga som direkt rör socialpolitiken, nr 9 som sagt. Det handlar om den sociala dimensionen i Europa 2020-strategin.

Vid förra mötet enades man om att det gemensamma målet för den sociala integrationen skulle formuleras. Den här gången handlar det om hur strategin ska genomföras för att uppnå det målet. På den här punkten är det tänkt att rådet ska godkänna ett yttrande från Kommittén för social trygghet. Rådet ska också föra en riktlinjedebatt om detta.

Låt mig först redogöra lite grann för själva yttrandet från kommittén. Där beskrivs kommitténs roll i genomförandet.

För det första ska kommittén bidra till en uppföljning av själva sysselsättningsriktlinjerna.

För det andra ska man bedriva ett tematiskt samarbete där man utbyter erfarenheter enligt den modell för öppen samordning som används.

För det tredje ska man se över den sociala situationen i EU mer allmänt sett i ljuset av krisen.

Det som regeringen föreslår är att Sverige ska ställa sig bakom att rådet godkänner yttrandet från Kommittén för social trygghet. Regeringen tycker också att det är viktigt att kommittén kan bidra till uppföljningen av Europa 2020-strategin inom ramen för vad som är kommitténs kompetens. Erfarenhetsutbytet som finns är, som kommittén beskriver, en viktig del av den sociala dimensionen.

För att sedan gå över till själva riktlinjedebatten som ska ske kommer rådet att föra diskussioner utifrån två olika frågor om Europa 2020. Den första är vilka utmaningar som de olika ministrarna ser vid själva förberedelserna för sina egna nationella mål för social delaktighet och ifall det finns utrymme över huvud taget för samarbete på EU-nivå. Den andra är vilka mer tematiska områden som skulle vara relevanta att fokusera på i den årliga rapporten som Kommittén för social trygghet senare kommer att lämna till Epscorådet som underlag inför vårtoppmötet.

Regeringen har drivit att det sociala målet för EU 2020-strategin ska innehålla en tydlig arbetsmarknadsdimension, eftersom vi menar att arbete är det mest fundamentala sättet att motverka fattigdom och social utslagning. Det är därför viktigt för regeringen att de tematiska områdena som kommittén fokuserar på i arbetet för att främja social delaktighet har en tydlig koppling till sysselsättningspolitiken.

Formuleringarna om de nationella målen för social delaktighet är någonting som medlemsstaterna själva helt förfogar över, och de nationella målen ska sättas upp under hösten. Men vi tycker att det är bra att vi fortsätter den dialog som har varit tidigare och att det finns formella forum för medlemsstaterna att dela med sig av egna vunna erfarenheter.

Anf. 99 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag skulle vilja ställa en fråga av mer formell art. Eftersom detta är en ny fråga för nämnden att behandla undrar jag om statsrådet eller någon statssekreterare varit i berört utskott och diskuterat frågan.

Anf. 100 ORDFÖRANDEN:

Svaret är nej, för ärendet är inte fördelat till utskott ännu.

Anf. 101 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):
Svaret är alltså nej, och jag tror att det fanns goda skäl för detta.

2010/11:2
15 oktober

Anf. 102 Departementsrådet FREDRIK LENNARTSSON:

Vi har inför behandlingen i EU-nämnden varit i kontakt med socialförsäkringsutskottet. De gjorde bedömningen att det inte var påkallat att inför denna föredragning i EU-nämnden ha ett samråd med socialförsäkringsutskottet.

Anf. 103 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Vilka är ”de”? Är det socialförsäkringsutskottet i plenum, socialförsäkringsutskottets presidium eller socialförsäkringsutskottets kansli?

Anf. 104 Departementsrådet FREDRIK LENNARTSSON:

Vi har varit i kontakt med socialförsäkringsutskottets kansli, och vi förmodar att de förankrat det hela i utskottet.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga fler på talarlistan. Jag har egentligen inte hört några invändningar.

Sammanfattningsvis finner jag att det, för det första, finns stöd för regeringens ståndpunkt vad beträffar godkännande av yttrande från kommittén för socialt skydd. För det andra finns det stöd för regeringens här redovisade upplägg i riktlinjedebatten.

Vi går vidare till punkt 10, Övriga frågor. Vad gäller samtliga övriga frågor vill jag påminna om att det här aldrig handlar om beslut utan de har mer informationskaraktär. 10 a, c, d och e ligger hos Ulf KristerSSon. Vi börjar med 10 a, Grönbok med sikte på tillräckliga, långsiktigt bärkraftiga och trygga pensionssystem.

Anf. 106 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Låt mig bara konstatera att regeringens uppfattning är att det är bra att grönboken har en inriktning som påminner om det arbete som bedrivits i Sverige när det gäller långsiktig hållbarhet i pensionsfrågan och att vi löpande tydligt understrukt att det är frågor som i grund och botten ligger på medlemsstaterna själva.

Anf. 107 ORDFÖRANDEN:

Finns det några frågor? Nej. Vi går vidare till 10 c, Rundabordskonferens om fattigdom och social utslagning.

Anf. 108 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M):

Jag har ingenting ytterligare att anföra just nu.

Anf. 109 ORDFÖRANDEN:

Då går vi vidare till 10 d, Fattigdom bland barn. Ingenting där heller? Nej. Punkt 10 e gäller information om konferenser som anordnats av ordförandeskapet. Inte heller där finns något särskilt att tillägga? Nej.

2010/11:2
15 oktober

Om det inte finns några frågor, kan vi då lägga punkten Övriga frågor till handlingarna? Svaret är ja. Vi tackar för informationen och för att Ulf Kristersson kom till nämnden.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statsrådet Erik Ullenhag välkommen till EU-nämnden. Kanske statsrådet vill presentera sina medarbetare?

Anf. 111 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Det är trevligt att vara här för första gången. Jag har med mig Jasenko Selimovic, som är ny statssekreterare hos mig, Andreas Bergström, som är politiskt sakkunnig hos mig, samt Emma Sterky och Astrid Utterström från för närvarande Integrations- och jämställdhetsdepartementet men ganska snart Arbetsmarknadsdepartementet.

Det gäller ett informationsärende där det belgiska ordförandeskapet kommer att informera om arbetet med att förbättra romernas situation och de prioriteringar som det belgiska ordförandeskapet har. Eftersom det är ett informationsärende behöver vi egentligen inte återrapportera vad som hände på Epscomötet i juni, men jag tänkte ändå informera den nyvalda EU-nämnden om att de slutsatser om integration av romer som var föreslagna inför Epscomötet, som EU-nämnden informerades om i maj, antogs. Detta välkomnades av Sverige. Kommissionen informerade också om att det arbetet ska ske tillsammans med det romska samhället, vilket är ganska viktigt för den svenska inställningen. Slutsatserna antogs utan debatt.

Det belgiska ordförandeskapet kommer att informera om att man framför allt vill se arbetet med att motarbeta diskriminering och att integrera romer såsom integrerat i annat EU-arbete. Man kan som exempel nämna att vid en EU-konferens om barnfattigdom i september i år togs romska barns situation upp. Den romska frågan, den om romers situation, kommer att tas upp på en konferens om hemlöshet som hålls på EU-nivå i december.

Vid Epscomötet kommer man vidare att informera om att det den 13 december kommer att hållas ett möte i plattformen för romers integrering. Den antogs under det tjeckiska ordförandeskapet, och den håller, för att vara helt uppriktig, nu på att fyllas med innehåll. I grunden är det ett arbete för att motverka diskrimineringen av romer.

Kommissionen kommer att berätta om sitt fortsatta arbete. Kommissionen följer för närvarande upp medlemsstaternas, inklusive Sveriges, användning av strukturfondsmedel. Vi har fått ett frågeformulär om hur vi använder strukturfondsmedel i arbetet med romers situation.

Jag vill i detta sammanhang nämna att vi har ett högnivåmöte den 20 oktober mellan Europarådet och EU. Mötet hålls i Strasbourg. Birgitta Ohlsson kommer att närvara för Sveriges räkning. Än så länge finns där inga samordnade EU-ståndpunkter, och sannolikt kommer det inte heller att finnas sådana. Det är ett initiativ som Sverige har välkomnat för att kunna ta fram konkreta åtgärder för vidare arbete med romers situation.

Jag tänkte ta tillfället i akt och säga något om vad Sverige under senare år har gjort på EU- och Europaarenan. Man kan sammanfatta det med att Sverige varit mycket aktivt vad gäller romers situation. Vi har medverkat på hög nivå, på statsråds- och statssekreterarnivå, vid flera internationella konferenser. Sverige anordnade den första konferensen, som gällde romska kvinnor, 2008. Vi gjorde det i samarbete med Europarådet.

I juni i år skrev Nyamko Sabuni och Birgitta Ohlsson tillsammans ett brev till kommissionen där de uppmanade kommissionen att ta fram en handlingsplan med konkreta åtgärder för att bekämpa diskrimineringen och förbättra integrationen av romer i Europa. Delar av innehållet i det brevet arbetar kommissionen vidare med, men vi får väl se var det hela till slut landar.

Det pågår också ett arbete inom ramen för Integrations- och jämställdhetsdepartementet, det som ska bli Arbetsmarknadsdepartementet. Där kommer vi att ta fram en strategi för hur vi ska jobba med romers situation på den internationella arenan. Frågan är politiskt het i stora delar av Europa. Ni har säkert följt mediediskussionen i Frankrike och andra länder. Det är väl ingen överdrift att säga att vi har lite olika ingångar i frågan från de olika ländernas sida, men vi kommer att försöka ta fram en samlad idé om hur Sverige ska agera internationellt.

Låt mig allra sist nämna något som egentligen inte rör EU-nämnden men har varit aktuellt i debatten. Det sker ett omfattande arbete gällande romers situation i Sverige. Verkligheten är ju den att om vi när det gäller romers situation, eller situationen för andra minoriteter, ska ha trovärdighet på den internationella nivån är det viktigt att vi kan motverka diskriminering och skapa integration i Sverige. Betänkandet från den stora Delegationen för romska frågor, som det varit ganska mycket diskussion om, är nu ute på remiss. Remisstiden går ut den 20 december. Ärendet lyder huvudsakligen under mig, och jag kommer därför att återkomma till det på den nationella arenan. Trovärdigheten för oss internationellt är extremt viktig, och då gäller det att vi även klarar den svenska, både historiskt och i nutid.

Anf. 112 FREDRICK FEDERLEY (C):

Herr ordförande! Jag har egentligen ingen fråga utan vill bara ge mitt fulla stöd till det arbete som regeringen bedrev på ett förträffligt sätt under förra mandatperioden. Jag hoppas att man inte tappar fart, och jag har ingen anledning att tro att så skulle ske. Tvärtom visar det på stort engagemang att statsrådet är här och ger en så kraftfull redovisning som han gör i ett ärende som i nämndsammanhang annars är ganska litet.

Det finns all anledning att betona vikten av flera olika forum så att dessa frågor inte bara blir statsrådets ansvar utan att fler statsråd lyfter upp dem. Det gäller också migrationsärenden och en lång rad justitieärenden. Risker finns att vi gör detta till enbart en romsk fråga samtidigt som det finns stater som agerar på ett sätt som inte kan tolkas som annat än att nya pogromer håller på att växa fram i stora delar av Europa. Flera stater använder etnisk grund på ett sätt som är främmande i en europeisk rättsstats kultur.

Jag vill bara understryka det och tacka för arbetet hittills. Jag hoppas att det arbetet fortsätter och att regeringen inte låter denna fråga bli en-

Anf. 113 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Herr ordförande! Jag tackar statsrådet för redovisningen.

En utgångspunkt för integration är att samhället anpassas på ett sådant sätt att alla medborgare kan känna, och utöva, full delaktighet i samhället. Inte minst kräver detta ett bekämpande av diskriminerande strukturer som samhället självt står för. Därför vill jag fråga statsrådet om han i diskussionen utifrån det belgiska ordförandeskapets presentation avser att lyfta upp frågan om romers fulla rätt till fri rörlighet inom EU på samma sätt som gäller för övriga EU-medborgare.

Anf. 114 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP):

Tack för både inlägg och frågor och för stöd från Fredrick Federley och också från Gustav Fridolin. Jag tolkar inläggen så att vi drar i samma riktning i dessa frågor.

Det här är ett informationsärende, och i någon mening kanske jag överinformerar EU-nämnden genom att vara här, men jag vet att det finns politiskt intresse kring frågan om romer. Eftersom det är ett informationsärende kommer inga rådsslutsatser upp på Epscomötet den här gången. Det är alltså inte riktigt forumet för att lyfta upp dessa frågor. Däremot finns den möjligheten vid den konferens jag nämnde, den som hålls den 20 oktober.

Det finns en poäng med att ta fram en strategi för hur vi ska verka internationellt. Nu sker det ganska mycket på många olika håll, och man drar också i olika riktning. Min principiella inställning är att den fria rörligheten ska omfatta alla oavsett vilken minoritet man tillhör – punkt.

Sedan tror jag, som jag var inne på tidigare, att vi har en hel del att göra även på hemmaplan, och det ska jag återkomma till i andra sammanhang. Om man ska klara internationellt arbete gäller det att först städa framför egen dörr.

Anf. 115 ORDFÖRANDEN:

Eftersom det inte finns några fler frågor tackar vi Erik Ullenhag med medarbetare för att de kom hit. Det var ett utmärkt initiativ.

5 § Ekonomiska och finansiella frågor

Statssekreterare Susanne Ackum

Återrapport från möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 7 september 2010

Återrapport från informellt ministermöte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 30 september–1 oktober 2010

Information och samråd inför möte i Europeiska unionens råd för ekonomiska och finansiella frågor den 19 oktober 2010

Anf. 116 ORDFÖRANDEN:

Då hälsar jag statssekreterare Susanne Ackum med medarbetare välkomna. Vi har först ett par återrapporter. Finns det några frågor om återrapporterna som har skickats ut? Nej. Vi lägger dem till handlingarna.

Vi går över till mötet den 19 oktober i Ekofin. Det har varit en utskottsbehandling i finansutskottet den 17 juni och i skatteutskottet den 9 mars och i skatteutskottet den 24 november 2009 som rör de frågor som ska upp på dagordningen i dag.

Susanne Ackum ser ut som om hon vill säga någonting i ordningsfrågan. Eller?

Anf. 117 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Ja, herr ordförande, på måndag har vi ett möte i Van Rompuys task force. Jag kan redogöra för det efter Ekofin, eller så kan jag ta det inledningsvis.

Anf. 118 ORDFÖRANDEN:

Vi tar det efteråt.

Vi börjar då med punkt 4, Förslag till rådets direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning. Det är en politisk överenskommelse, en beslutspunkt. Den har varit uppe i EU-nämnden tidigare, senast den 15 januari. Det är en gammal fråga.

Anf. 119 Statssekreterare HANS LINDBERG:

Det är faktiskt jag som tar ordet i stället för Susanne Ackum.

Jag heter Hans Lindberg. Jag är också statssekreterare och är ansvarig för skattefrågor.

Det är alltså femte gången som vi återkommer till nämnden i den här frågan. Det är ett nytt direktiv om administrativt samarbete i fråga om beskattning, det så kallade handräckningsdirektivet. Detta direktiv har tidigare behandlats i ett paket med frågor rörande god förvaltning i skattefrågor. Både Luxemburg och Österrike har blockerat den här överenskommelsen tidigare. Deras problem har främst varit kopplat till sparandedirektivet, som har legat i det större paketet. Men nu försöker alltså det belgiska ordförandeskapet bryta ut den här frågeställningen, handräckningsdirektivet, ur paketet och få en överenskommelse bara kring detta direktiv.

Regeringens övergripande ståndpunkt rörande direktivet är oförändrad i förhållande till tidigare föredragningar. Jag hoppas därför att vi kan få nämndens stöd även denna gång.

Anf. 120 ORDFÖRANDEN:

Om det inte är några frågor undrar jag: Kan vi ge stöd för regeringens position i denna fråga? Svaret är ja.

Punkt 5 gäller förslag till rådets genomförandebeslut om tillstånd för Tyskland, Italien och Österrike att införa en särskild åtgärd etcetera. Det är en beslutspunkt. Den har varit uppe i skatteutskottet den 24 november 2009 och i EU-nämnden den 27 november 2009.

Anf. 121 Statssekreterare HANS LINDBERG:

En politisk överenskommelse ska alltså ingå om ett förslag med syfte att bekämpa momsbedrägerier i Tyskland, Italien, Österrike och Förenade kungariket. Förslaget berör inte alls de svenska momsreglerna.

Enligt förslaget ska de berörda medlemsstaterna få tillstånd att avvika från reglerna i det nuvarande momsdirektivet och tillämpa så kallad omvänd skattskyldighet för vissa elektronikvaror, bland annat mobiltelefoner.

Omvänd skattskyldighet innebär att köparen ska betala in skatten till staten i stället för säljaren, som det normalt sett är, vid handel mellan olika näringsidkare. Förslaget följer av en överenskommelse som ingicks i Ekofin i december i fjol rörande omvänd skattskyldighet för utsläppsrätter.

En medlemsstat är generellt sett skeptisk till det här förslaget och har hittills motsatt sig det, och det är i nuläget oklart vad som krävs för att en överenskommelse ska kunna uppnås, men regeringen avser att stödja förslaget.

Anf. 122 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag har en fråga. Det är också delvis en kommentar på återrapporten som jag sparade.

EU-nämnden är ett samrådsorgan, som regeringen väl vet, och för att samrådet ska kunna fungera är det viktigt att EU-nämnden kan ha överblick över hur majoritetsförhållandena i råden ser ut och vilka möjligheter som finns att till exempel bygga blockerande minoriteter eller skaffa majoritet för en fråga. Därför vill jag gärna veta vilken medlemsstat som det hänvisades till. Jag vill också att det ska klargöras i de olika återrapporter från möten som vi får. Jag har upptäckt att detta inte är brukligt i Finansdepartementets återrapporter, vilket förvånar mig något.

Anf. 123 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag har bara en fråga om regelförenklingar. Det är en stor fråga på EU:s dagordning, och man brukar göra ett mycket stort nummer av det.

Mot denna bakgrund undrar jag: Har man övervägt eller diskuterat detta? Det är inte så att det blir krångligare regler, så att det här går stick i stäv med målet att vi ska förenkla reglerna?

Anf. 124 Statssekreterare HANS LINDBERG:

Till att börja med ska jag nämna lite grann om de olika ländernas positioner i den här frågan. Det land som har problem med förslaget är Frankrike. Det belgiska ordförandeskapet har samlat ihop en bred krets med olika länder som egentligen är från två olika läger från början. Ett

läger var starkt skeptiskt till handräckningsdirektivet. En andra grupp var stark påhejare. Nu har man samlats i mitten runt det här kompromissförslaget. Men Frankrike är fortfarande emot det hela, så man vet inte hur det slutar på måndagens möte.

Sedan gällde det regelverket. Det kan naturligtvis innebära en ökad regelbörda i de länder där man inför de här reglerna. Det är några länder, men de har haft så pass stora problem med momsbedrägerier att de anser det nödvändigt, helt enkelt.

Anf. 125 FREDRIK OLOVSSON (S):

Det är flera länder som har problem med detta. Vi har själva en sådan här ordning på byggområdet. Men finns det någon samlad diskussion kring de bedrägeriproblem, som är kopplade till momssystemet? Det blir ju ganska ad hoc. Man kör lite undantag här och lite undantag där. Till slut har man ett lapptäcke som naturligtvis också kommer att påverka möjligheterna till handel på ett effektivt och enkelt sätt.

Anf. 126 Statssekreterare HANS LINDBERG:

Man har en bredare diskussion kring momsregelverket, som är ganska föråldrat vid det här laget. Kommissionen håller också på att jobba med en grönbok på området. Det sker även diskussioner i olika sorters grupper inom ramen för EU-samarbetet, bland annat Tax Policy Group, där man håller på och resonerar om olika sätt att reformera momssystemet.

Anf. 127 ORDFÖRANDEN:

Jag sammanfattar med att det förefaller finnas ett stöd för regeringens ståndpunkt i denna fråga.

Vi går därmed över till punkt 6 om införande av stabilitets- och tillväxtpakten. Det är en informationspunkt. Den har varit uppe tidigare i EU-nämnden, den 11 februari 2010.

Anf. 128 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Herr ordförande! Det här är uppföljningen av stabilitets- och tillväxtpaktens underskottsförfarande. Den här gången handlar det om Rumänien och Litauen, om de har vidtagit tillräckliga åtgärder för att kunna korrigera sina budgetunderskott.

De här underskottsförfarandena, för er som inte är riktigt insatta i frågan, finns inom stabilitets- och tillväxtpakten då man ser att länder har ett budgetunderskott som är över 3 procent. I teorin skulle det också kunna gälla om man har en statsskuld som är över 60 procent, men det har hittills aldrig tillämpats.

Normalt sett följer man alltid upp de åtgärder man har föreslagit i de här länderna, och de åtgärder som länderna säger sig vidta, efter sex månader för att se om de ligger i linje med att kunna få ned budgetunderskotten. Normalt sett ska det också ske inom ett år, men i och med den allvarliga krisen har man förlängt tidshorisonten för de länder som är i underskottsförfarande.

Kommissionen har nu bedömt att Litauen och Rumänien är i linje med de åtaganden som man har gjort. För 2010 tycker man att Litauen är

helt i linje. Kanske måste man göra lite mer för 2011. När det gäller Rumänien är man nöjd för både 2010 och 2011.

Det man är lite orolig för vad gäller Rumänien är att man inte har lagstiftat om de sänkta lönerna inom offentlig sektor, som man har sagt att man ska göra, samt att man ska genomföra pensionsreformer.

Vad gäller Litauen handlar det framför allt om att det är mycket temporära åtgärder som då inte är av permanent natur. Man har kanske inte heller vidtagit de strukturella reformer som man har sagt sig göra.

Det är mycket viktigt att länderna nu kan uppnå dessa budgetmål, men jag förväntar mig inte att det blir någon stor diskussion om detta. Vi delar kommissionens bedömning att länderna har gjort det de har lovat att göra och att de gjort tillräckligt.

Det är också viktigt att vi har ett, så att säga, jämförande-länderperspektiv, att de här små länderna inte utsätts för större krav än de stora länderna när vi ska jämföra vad de gör. Vi tycker att likabehandling av länder är centralt för trovärdigheten i pakten, och det är någonting som diskuteras mycket nu för tiden.

Anf. 129 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen, för det är en informationspunkt.

Då går vi vidare till punkt 7, Uppföljning av det informella Ekofin-mötet. Det är också en informationspunkt. Där finns en återrapport som är intressant inte minst därför att Gustav Fridolin framförde kritik mot att det inte fanns angivet vad länderna tycker. Men det står där.

Anf. 130 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Herr ordförande! Det är alltså Belgiens finansminister – det är Belgien som har ordförandeskapet nu – Didier Reynders som muntligen ska delge oss sina intryck från det nyligen genomförda informella Ekofin. Vi vet inte i dagsläget exakt vad han kommer att säga.

Anf. 131 ORDFÖRANDEN:

Tack för den informationen! Då går vi vidare till punkt 8. Det är en beslutspunkt om förberedelse inför ministermötet i G20 den 22–23 oktober, antagande av mandatbeskrivning.

Då har jag själv en fråga inledningsvis. En del av länderna som är med i EU är ju också på egen hand G20-medlemmar. Vem är det mandatet för?

Men statssekreteraren kan kanske börja med sin egen inledning.

Anf. 132 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Ja, det är alltså ett G20-finansministermöte den 22–23 oktober, och det förbereder då statsöverhuvudenas möte i Korea den 11–12 november.

På Ekofin ska EU:s gemensamma ståndpunkter inför finansministermötet fastställas, och det är tre frågor som är viktiga.

Det är G20:s tillväxtramverk. Man kan väl likna det ungefär vid Lisbonstrategin eller EU 2020. Nu är en del av er nya här i nämnden. Jag kanske använder termer som ni inte är så insatta i. Men det är helt enkelt att G20-länderna var och en för sig eller, såsom Carl B Hamilton kanske är inne på, EU som sådant ska visa på vilka tillväxtstrategiska reformer

2010/11:2

15 oktober

man tänker genomföra för att hela världen, så att säga, ska växa framöver.

Då är det oerhört centralt att både de utvecklande och de mindre utvecklande länderna ställer upp på det här. Man kan då diskutera det på ett konstruktivt sätt.

Våra egna erfarenheter från Lissabonstrategin har inte alltid varit så goda. Det är därför vi diskuterar att flytta fram våra positioner i det ärendet.

Det andra är helt enkelt att G20 ska fortsätta med implementeringen och konkretiseringar av åtaganden som gäller regleringar på finansmarknadsområdet. Vad det först och främst rör sig om är tre saker. Det är kapitaltäckningskraven, övervakningen av de systemviktiga institutionerna och bankernas bonus- och ersättningssystem, detta för att minimera risken att en finansiell kris inträffar igen, åtminstone återverkningarna av en finansiell kris.

Den tredje stora punkten är styrnings- och inflytandereformerna i IMF, Internationella valutafonden. Där rör det sig dels om att inflytandet i IMF bättre ska återspegla hur världen utvecklar sig. Då kan man säga att de ekonomier som var de stora och största tidigare ska överföra en del inflytande till de länder som i dagsläget växer fortast och kanske inte har lika mycket inflytande. Det rör sig dels om att framför allt EU-länderna kommer att minska sitt inflytande i Internationella valutafonden. Det är i dagsläget oklart exakt hur det ska gå till, hur EU-länderna tillsammans ska kunna konsolidera från att vara nio i IMF-sammanhangen kanske till att bli sju framöver, så det pågår en stor diskussion om det.

Vi tycker att det är bra att vi överför de här röstandelarna från de gamla tillväxtländerna till de nya och att sammansättningen av IMF:s styrelse då i stort bättre ska spegla fördelningen av röstandelar över de nya ekonomierna och deras makt.

Anf. 133 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag tycker att det är en bra och viktig fråga som Carl B Hamilton ställer. Tack för informationen! Jag försöker bara snabbt tänka: Vilka två länder är det då som eventuellt kommer att tappa inflytande? Det var mest som en upplysning. Är det nu så – vilket jag inte vill att det ska vara – att det inte får sägas offentligt kan man alltid säga det här och det blir hemligstämpelat i protokollet.

Anf. 134 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

På vilket sätt avser regeringen att lyfta fram hållbarhetsperspektivet vid diskussionen om G20:s tillväxtramverk?

Anf. 135 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

På den första frågan är svaret att vi inte vet det. Bakgrunden till det hela är att man inom IMF vartannat år röstar om att utvidga styrelsen från 20 till 24. Nu har USA lagt in sitt veto här, det vill säga att om ingenting händer före den 1 november kommer det att vara 20 i styrelsen. Vad USA vill med sitt veto är helt enkelt att se färre européer vid bordet, och det är två färre européer.

Det är valkretsar i de här sammanhangen, och en del av valkretsarna består av både europeiska länder och de här utvecklingsländerna. Ett sätt

skulle då kunna vara att rotera styrelseplatsen när man sitter vid bordet. Men det skulle också kunna vara att europeiska valkretsar i dag konsoliderar, att man helt enkelt går ihop.

Exakt hur det här ska gå till vet vi inte. Vi vet däremot att rotationslösningen aldrig kommer att räcka för att man ska kunna reducera ned till två. Det måste vara både en konsolidering av valkretsar och troligtvis att vissa länder roterar här framöver.

Det pågår ett frenetiskt arbete runt detta. Men jag var i Washington i helgen när IMF och Världsbanken hade sina årsmöten, och vi nådde inte en överenskommelse där.

Vad gäller hållbarhet vet jag att Sverige fick in en paragraf i ett brev. Jag tror att det möjligtvis var Ulf Holm som drev det här någon gång under våren. Vi har fått in en skrivning i det brev som vi har skickat in till G20 för att verka för just hållbarhet.

Anf. 136 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Och det kommer att lyftas fram i diskussionen under mötet?

Anf. 137 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Jag tror inte att det är en explicit dagordningspunkt. Men vi har uppmärksammat att det är oerhört viktigt att G20 jobbar vidare på detta. Nu håller Frankrike på att forma sin agenda inför nästa ordförandeskap, och jag kan inte svara om de har det med som en explicit punkt på dagordningen. Men Sverige har verkat för att det här ska lyftas fram, och vi fick hela Ekofinkretsen med oss på att detta var en viktig fråga.

Anf. 138 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag uppskattar verkligen Sveriges regerings arbete med det här. Det understryker, vilket också regeringen har gjort, hur bra samrådet med EU-nämnden kan fungera och vilka effekter det kan ge. Men för att effekterna ska bli långvariga krävs det också att det är mer än paragrafer i skrivningen. Därför vill jag uppmana regeringen att i den diskussion som förs vid ministerrådet lyfta fram den här frågan och driva att frågan ska lyftas fram vidare i G20-kretsen.

Anf. 139 JONAS SJÖSTEDT (V):

Jag vill bara instämma i denna uppmaning.

Anf. 140 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Vi tar till oss det.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för presentationen och inläggen. Detta är ett beslut, och jag finner att det finns stöd för regeringens position i denna fråga.

Vi går därmed vidare till punkt 9, Högre utbildning. Det är en ny fråga, och det är en beslutspunkt.

2010/11:2

15 oktober

Anf. 142 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Det här är en rapport där man har gått igenom forskningsläget men även tittat i olika länder hur högre utbildning bedrivs och vilket resultat de kommer fram till.

För Sveriges del kom vi ganska väl ut i rapporten. Vi har betonat universitetens och högskolornas självständighet, som vi tror är en nyckel till de goda resultat som finns.

Det som däremot inte kom lika väl ut för Sverige var att genomströmningen av studenterna vid universiteten och högskolorna är förhållandevis låg, vilket har den effekten att unga människor kommer väldigt sent ut på arbetsmarknaden i Sverige. Det betraktar vi som ett problem; hur det än är måste vi jobba tidigare och kanske längre, och då måste vi åtgärda det här framöver.

Jag delar den kritiska anmärkningen. Vi tar till oss den och måste tänka igenom vilka reformer vi i framtiden måste ta tag i för att åtgärda detta problem.

Arbetet är avslutat, och vi stöder utkastet till slutsatser.

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det på denna punkt finns stöd för regeringens position.

Vi går vidare till punkt 10, Rapport från kommittén för ekonomisk politik om de finanspolitiska ramarna. Det är en diskussionspunkt.

Anf. 144 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Finanspolitiska ramverk har uppmärksamats mycket under den här krisen, eftersom man har observerat att de länder som har finanspolitiska ramverk har klarat krisen bättre än andra, åtminstone i termer av mindre underskott och lägre statsskuld. Av den anledningen har Sverige, Nederländerna och Österrike valts ut för att specialstuderas.

Det som framhålls i rapporten är först och främst att det givetvis är så att varje land ska utforma sina nationella budgetramverk på sitt eget sätt. Men rapporten kan ändå peka på några framgångsfaktorer när man tittar på de här tre olika länderna.

Det är att budgeten ska vara medelfristig. Vi har exempelvis treåriga budgetar i Sverige.

De ska vara omfattande. Om man tittar på Sverige betyder det att det omfattar både staten och kommuner.

De ska vara regelbaserade. För svensk del innebär det att vi har ett utgiftstak och ett överskottsmål.

Det ska vara ett politiskt åtagande. Det är väldigt bra att alla politiska partier i princip ställer upp på att värna budgetramverket. Det som också har hänt i Sverige är nu att mycket har flyttats in i lagstiftning. Tanken är väl där att det kanske är lättare att bryta en norm än att bryta en lag, så att man verkligen ”kommitter” sig runt budgetramverken.

Det ska vara en centraliserad budgetprocess. Det är väl att alla utgifter provas mot varandra i Finansdepartementets kvarnar, om jag får uttrycka det så elakt.

Sedan ska man gärna ha en oberoende eller utvärderande granskande institution. Det är det som vi har i Finanspolitiska rådet i dag. Man kan även se kanske Konjunkturinstitutet och Ekonomistyrningsverket inom

ramen för dem som granskar regeringens politik i olika avseenden och gör andra prognoser.

Det finns en mycket kort slutsats till den här också ganska korta rapporten. Vi hade gärna sett en lite fylligare slutsats. Men arbetet kommer att bedrivas vidare, och det stöder vi.

2010/11:2

15 oktober

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför de fortsatta förhandlingarna i denna fråga.

Därmed går vi vidare till punkt 11, Förberedelser inför Europeiska rådet den 18–19 oktober. 11.1 är Avgifter och skatter för finansinstitut. Där figurerar också Sverige i den internationella diskussionen. Det är en beslutspunkt. Den har varit uppe tidigare i EU-nämnden, den 3 september 2010.

Anf. 146 Statssekreterare HANS LINDBERG:

Ekofin ska anta en rapport till Europeiska rådet som kommer att handla om stabilitetsavgifter och skatter inom finanssektorn. Ett utkast till denna rapport har behandlats i EFK och i Coreper, och nu ska den upp igen nästa vecka.

Stabilitetsavgiften känner ni till. Den har vi i Sverige, och den är på väg att införas och finns också i en del andra länder inom EU fast utförandet skiljer sig lite grann åt mellan de olika länderna.

Utöver stabilitetsavgiften diskuteras även två typer av andra skatter på den finansiella sektorn i rapporten. Den första gäller skatt på finansiella transaktioner, och det betyder att man tar ut en skatt i samband med köp och försäljning av värdepapper. Eftersom det då är enkelt att flytta finansiella transaktioner från ett område till ett annat förutsätter den här typen av skatt i stort global uppslutning för att kunna bli verksam.

Skatt på finansiella aktiviteter är någonting som ursprungligen kom upp i diskussionen från IMF. Det betyder att man tar ut en skatt baserat på finansiella företags resultat eller på lönesumman till exempel. Det finns flera olika tänkbara sätt att utforma en sådan skatt på.

Regeringens ståndpunkt i dessa frågor kan sammanfattas på följande sätt.

Till att börja med är vi positiva till nationella stabilitetsavgifter. Vi har redan infört en sådan. Vi motsätter oss däremot en transaktionsskatt, därför att vi anser att den blir verkningslös utan global samordning och att det inte heller förväntas en sådan global samordning.

Vad det gäller skatt på finansiella aktiviteter har vi en tveksam hållning, fast vi välkomnar en mer omfattande utredning av vad en sådan skatt kan innebära. En sådan utredning bör ägna särskild uppmärksamhet åt vad skatten får för effekter när den kombineras med andra typer av åtgärder som vidtas inom den finansiella sektorn i nuläget.

Anf. 147 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag vill anmäla avvikande mening i denna fråga med två punkter.

Jag önskar att Sveriges regering ansluter sig till de länder som vill införa en finanstransaktionsskatt. Jag skulle också önska att regeringen var försiktigt positiv snarare än försiktigt tveksam till skatter på vissa finan-

siella aktiviteter, även om det så klart är någonting som ska processas vidare innan man kan landa på några skarpa beslut.

Jag märker också, om jag förstår regeringens hållning rätt, att man är orolig att skatter på finansiella aktiviteter särskilt skulle drabba så att säga framgångsrikt risktagande. Men det förutsätter ju att bonussystem och andra liknande system skulle beskattas. I dag premieras just framgångsrikt risktagande. Som vi sett finns det en mängd sådana system som inte behöver premiera just det framgångsrika risktagandet utan tvärtom risktagande i allmänhet.

Anf. 148 JONAS SJÖSTEDT (V):

Även Vänsterpartiet anser att tanken på en transaktionsskatt likväl som skatten på finansiell aktivitet är positiva idéer som den svenska regeringen bör bejaka. Även vi anmäler då en avvikande mening på dessa två punkter. Men vi är helt överens med regeringen i värderingen av stabilitetsavgifterna.

Jag vill dock självklart understryka att alla former av beskattning ska vara nationella och inte handla om EU:s egna medel.

Anf. 149 FREDRIK OLOVSSON (S):

Jag ska inte anmäla en avvikande mening, men just när det handlar om skatt på finansiell aktivitet väljer vi att tolka regeringens ståndpunkt som att den ändå är så pass positiv i sina utgångspunkter att man vill gå vidare på det området. Det är väl i första hand den som vi tror både kan genomföras och kunde ha positiva resultat.

Anf. 150 KARL SIGFRID (M):

Jag har två kunskapsfrågor. Den första gäller dels Tobinskatt och skatt på andra finansiella aktiviteter: Vilka institutioner är det man i de länder som förespråkar det här tänker sig att det ska vara som samlar in de här skatterna? Handlar det om EU eller andra typer av internationella organ som man tänker använda till det?

Den andra frågan gäller hur stor risken är att det som Miljöpartiet och Vänsterpartiet vill skulle få gehör.

Anf. 151 Statssekreterare HANS LINDBERG:

Till att börja med vill jag säga ett par ord om transaktionsskatten. Där har vi en del svenska erfarenheter på området. Vi hade en transaktionsskatt, och jag har två kommentarer om den.

Till att börja med gav transaktionsskatten inte de förväntade intäkterna. Man hade beräknat att skatten skulle ge 1 ½ miljard kronor per år. I själva verket blev inkomsterna i storleksordningen mellan 50 och 60 miljoner kronor.

Det andra var att handeln flyttade utomlands. Vad gäller aktier flyttade 60 procent av aktiehandeln utomlands. För obligationer var det 80 procent, och för optioner var det 90 procent.

De svenska erfarenheterna illustrerar väl att vad gäller transaktionsskatter måste man ha global uppslutning om man över huvud taget ska kunna diskutera införandet av en sådan skatt. Det enda som skulle hända vore att de finansiella transaktionerna flyttade utanför EU.

Sedan var det frågan om skatten på finansiella aktiviteter. Än så länge är förslaget på området ganska lösa i kanten. Jag vet inte om det finns så mycket att vara försiktigt optimistisk för eller försiktigt tveksam emot. Förslagen är tämligen lösa i kanten, och den tekniska utformningen har inte kommit speciellt långt. Det är helt och hållet på diskussionsstadiet.

En tredje punkt som var uppe gällde om skatterna ska vara nationella eller på EU-nivå. En del länder är inte speciellt tydliga på den punkten, men lyssnar man lite närmare anar man att en del länder tycks förespråka att skatterna ska vara på EU-nivå. Från vår utgångspunkt ser vi skatter som en nationell angelägenhet.

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:

Detta är en beslutspunkt. Jag finner att det finns stöd för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi har två punkter, 11.2 och 11.3, som är strukna. Det står i mina papper om eventuellt direktiv om alternativa investeringsfonder. Frågan var uppe i EU-nämnden den 12 maj. Är det en beslutspunkt?

Anf. 153 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Det vet vi inte. Jag vill bara informera om att det kan komma upp ett direktiv om förvaltare av alternativa investeringsfonder. Det som menas med alternativa investeringsfonder kan vara hedgefonder, private equity och fastighetsfonder.

Det här kan komma upp som en diskussionspunkt. Det kan vara fråga om att vi ska bekräfta den kompromiss som ordförandeskapet har tagit fram eller till och med bekräfta en överenskommelse. Men vi vet alltså inte i dagsläget exakt hur detta kommer att se ut.

Kommissionen lade fram ett direktivförslag i april 2009. Sedan har det förslaget reviderats i omgångar. Det syftar till att öka tillsynsmyndigheternas möjlighet att upptäcka och agera mot systemrisker och helt enkelt öka investerarskyddet. Reglerna tar sikte på förvaltare av alternativa investeringsfonder som marknadsför sina fonder till professionella investerare inom EU.

Vi är naturligtvis positivt inställda till att det införs en harmoniserad reglering av förvaltare av de alternativa fonderna. Det har inte funnits någon sådan tidigare, trots att verksamheten drivs globalt, och det har inte reglerats över gränserna.

Under de senaste dagarna har kompromissförslaget ändrats mycket. Det rör framför allt två frågor, bland annat något som kallas för EU-pass som har bäring på tredjelandsfonder och förvaltare. Låt mig försöka förklara. Det rör sig helt enkelt om att få en förvaltarlegitimation. Om jag blir legitimerad i Sverige ska jag också kunna handla med den typen av aktiviteter i andra EU-länder. Ska jag även kunna handla med tredjeland, det vill säga ett land som ligger utanför Europa? Ska även de som sitter i tredjeland kunna få ett pass så att de kan handla i EU? Den frågan är delvis under diskussion.

Den andra frågan som är under diskussion rör, som vi lite hastigt kanske nämnde men inte gick igenom men som ni har kunnat se i era papper, att det har beslutats att från och med den 1 januari 2011 ska tillsynen över de finansiella aktiviteterna bedrivas dels av en makromyndighet, dels av tre mikromyndigheter. Det är frågan om mikromyndigheten

även ska få ha långtgående tillsyn över de alternativa investeringsförvaltarna.

Eftersom frågan rör sig så snabbt kan den faktiskt komma upp för beslut på Ekofin på tisdag. Vi vill att Sverige stöder ordförandeskapets framlagda förslag till lösning. Det betyder att tredjelandsfrågorna ska hanteras på ett sätt som inte utesluter tredjelandsfonder eller förvaltare från EU. Esma, som mikromyndigheten heter, ska i dagsläget inte få befogenheter att utöva direkt tillsyn över det som kallas AIFM, de alternativa investeringsfundsförvaltarna. Men vi skulle kunna acceptera att Esma ges sådan befogenhet som ligger inom det nyligen överkomna tillsynspaketets ram. Det är de sakerna som tas upp här.

Anf. 154 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S):

Jag har en fråga angående myndigheterna. Vi fick en bra redogörelse, men är frågan om myndigheten kopplad till frågan om ökade kostnader? Vi brukar ibland ha en liten varningssignal just i fråga om myndigheter.

Anf. 155 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

I dagsläget säger vi att Esmas mandat inte ska omfatta också tillsynen över de alternativa investeringsfonderna. Det beror bland annat på att tillsynsmyndigheterna drar i gång den 1 januari. Då har man inte den kompetens som krävs att även gå in på det området. Vi vill avvakta och se att man är up and running, sedan kan det hända att man går in också på det området.

Ett ytterligare problem är att den här frågan har varit oerhört känslig. Det finns mycket diskussioner om vad som är nationellt och vad som ska vara statligt övergripande. Om vi går in på detta hårt nu kommer vi aldrig att nå en överenskommelse om hur vi ska reglera marknaden. Det tycker vi är absolut viktigast.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Jag ska sammanfatta. Om det bara blir en diskussion finns det stöd för regeringens här redovisade upplägg. Om detta skulle utveckla sig till en beslutssituation uppfattar jag det som att det finns stöd för att fatta ett beslut i linje med den föredragning som statssekreteraren har gjort. Skulle dock beslutet få en delvis annan inriktning får man fatta ett beslut med en parlamentarisk reservation, det vill säga anteckna till protokollet på EU-mötet att Sverige stöder denna inriktning under förutsättning att den i efterhand godkänns i riksdagens EU-nämnd.

Då har vi Övriga frågor.

Anf. 157 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

På måndag ska man ta ställning till slutrapporten från den task force som leds av Van Rompuy.

Det har skett mycket regleringar av finansmarknaderna för att försöka minimera skadeverkningarna efter den här krisen. När nästa kris kommer, och det kommer den att göra, är finansmarknaderna bättre reglerade. På samma sätt har man i Europa diskuterat att försöka minimera stora budgetunderskott och skenande statsskulder, som man kan se i de andra länderna. Av den anledningen fattade man beslut i mars, som sedan re-

sulterade i ett första möte i maj i Van Rompuys task force. Sedan har det varit en rad möten. Under hösten har det varit ett möte den 6 september, ett den 27 september, och nu ska slutrapporten från gruppen avhandlas den 18 oktober.

Arbetet har fem olika ingredienser. Vi ska ha en mer gemensam enhetlig rapportering av finanspolitiken inom EU. Det har vi fattat beslut om. I praktiken innebär det att när vårpropositionen läggs fram i Sverige kommer den att sammanfattas, översättas till engelska och skickas in tillsammans med de andra europeiska ländernas i slutet av april. Kommissionen ska se över den och se om det verkar som om den svenska politiken framöver är långsiktigt hållbar i finanspolitiska termer. Det här har vi redan fattat beslut om.

Det diskussionen nu kommer att röra sig om gäller hur vi ska stärka stabilitets- och tillväxtpakten. Stabilitets- och tillväxtpakten har två delar, dels en preventiv del, dels en korrigerande del. Den preventiva delen gäller mer när kommissionen kan uppmärksamma att om länderna fortsätter med samma politik i samma takt som i dag kommer de inom en snar framtid att hamna i ett underskott på 3 procent eller ha en statsskuld på över 60 procent. Den mer korrigerande delen gäller då vi har ett underskott som är över 3 procent eller en statsskuld som är högre än 60 procent. Då tvingas vi vidta åtgärder.

Det här handlar också om att tidigare uppmärksamma obalanser i ekonomin som på sikt kan skapa stora problem. Obalanser som vi har pratat om är kanske statsskulder som kan vara både privata skulder och offentliga skulder. Det kan handla om att upptäcka bostadsbubblor. Det kan handla om stora underskott i bytesbalansen.

Det sista handlar lite grann om det jag redogjorde för tidigare. Det gäller minimikrav på nationella budgetramverk, som man har upptäckt har varit framgångsrika för de länder som har haft sådana under krisen.

För att inte göra detta alltför långtgående kan jag säga att hittills har alla underskott fokuserats på budgetunderskotten. Det vi har uppmärksammat är att statsskulder ställer till enorma problem för ekonomier om de skenar. Exakt vad som menas med skenar finns det lite olika forskning om. Vissa säger vid 80 procent, men de flesta skulle säga vid 90 procent. Då börjar det bli oerhört skadligt för ekonomin om statsskulden inte snabbt kan minskas.

Alla finansministrar är överens om att i framtiden ska både underskotten och statsskulden vara en anledning till att man ska kunna hamna i underskottsförfaranden. Diskussionen rör mer hur man exakt ska definiera statsskuld. Ska det vara privat skuld eller bara offentlig skuld? Här har vi haft stora diskussioner.

Sedan var det frågan om obalanserna. Vi ska få en nyckeltalstabell, score board, med en rad indikatorer som ska mätas för alla de europeiska länderna. Det finns vissa gränsvärden. När man når dessa gränsvärden kan det bli skadligt för ekonomin framöver. Då ska det bli rödsignaler, och då ska kommissionen titta på vad det beror på. Ett utvecklingsland kan ha en hög statsskuld, ett land lånar pengar för att investera i järnvägar eller skolor. Det är kanske inte lika farligt som att bara konsumera pengarna. Kommissionen kan då utfärda vissa rekommendationer. Om inte dessa åtgärder vidtas utan man får dessa rekommendationer utan att göra något ska man i princip kunna råka ut för sanktioner.

Det här är mer fråga om ett tidigt skede för att länderna inte i slutändan ska hamna i problem. Sanktionerna är ganska milda i den här situationen. Det kan faktiskt röra sig om pengar. Det kan betyda att länder helt enkelt får betala in en viss summa på ett konto som är räntebärande, för att man ska vidta åtgärder.

Det kan också vara mer det vi kallar för peer pressure, att landet blir lite uthängt och kanske uppläst i Europeiska rådet eller i det europeiska parlamentet. Det handlar om att försöka uppmärksamma och sätta press på länderna att vidta rätt åtgärder.

Den andra delen handlar mycket om vad som händer när man hamnar i underskottsförfarandet. Har man betalat in pengar på ett konto ska det inte längre vara räntebärande om man inte gör det man ska. Om man vid upprepade tillfällen inte gör det man ska blir det helt enkelt omvandlat till böter.

Exakt hur detta ska gå till – storleken på det hela, om det ska vara räntebärande eller inte räntebärande och om det ska bli böter – är en stor diskussion. Det kommer att bli en diskussion om detta på måndag också.

Det sista rör de nationella ramverken. De ligger lite grann i linje med det jag pratade om tidigare, nämligen de erfarenheter man har från de framgångsrika länderna.

Vi kan säga så här: Det som har uppenbarats sig är att man i maj verkligen var på hugget. Då ska ni komma ihåg att det var när vi hade Greklands krisen och allting. Sedan har nog krismedvetenheten fallit, och just nu backar väldigt många tillbaka. De tuffa tagen är alltså inte lika tuffa längre, och ibland känns det som att vi nästan är tillbaka till det som fanns i stabilitets- och tillväxtpakten. Det vi sade i maj var att det inte var tillräckligt. Vi får alltså se om vi kan komma en liten bit längre i dessa frågor.

Sverige är positivt till detta arbete, och jag tror att vårt sätt att arbeta känns väldigt naturligt för oss. Vi har mycket av detta i vårt sätt att arbeta, och det är inte lika naturligt för alla länder.

Vi får alltså se vad som händer i denna slutrapport. Jag kan tillägga att kommissionen den 29 september i princip lade fram lagförslag som täckte in dessa områden och som är mer långtgående. Kommissionen är lite tuffare i att sätta press på ekonomierna, och det ska också ligga i deras roll.

Ett ytterligare moment i denna task force har varit att stärka kommissionens roll som oberoende och även fundera på om kommissionären ska ha en starkare ställning än sina kolleger. Det är lite grann som vi också sett i olika länder: En finansminister ska oftast ha en stark roll så att han lite grann kan hålla emot det vi kallar de utgiftsdrivande departementen. Det är lite illvilligt, men det är ändå det vi kanske tänker tyst för oss själva.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Jag vill bara ställa en formfråga. Jag känner igen en del av det statssekreteraren nu har berättat, och det väcker många nya frågor. Vi ska dock inte gå in på det.

I vilken utsträckning är det statssekreteraren har sagt offentligt? Står det i Financial Times?

Anf. 159 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Jag skulle säga att jag inte har sagt något här som man inte kan läsa i Financial Times. Det är väl den bästa källan till det mesta som händer i Bryssel, enligt min uppfattning.

Det finns nu en lite tjockare rapport som är bortåt 15 sidor. Den har tidigare inte funnits i några sammanhang, utan det som har rapporterats till rådet var bara något väldigt kort.

Anf. 160 JONAS SJÖSTEDT (V):

Tack så mycket för denna mycket spännande redogörelse!

Min grundläggande inställning är att finanspolitiken är ett nationellt ansvar och att den ska fredas från inflytande. Sedan tycker jag att diskussionen delvis är akademisk med tanke på att Irland i år har 32 procent i budgetunderskott. Det är dock klart att det ändå är viktigt att ta upp det.

Det jag funderar över är den rättsliga grunden. Framför allt kommissionen är på hugget för att ge sig själva en roll i detta, och det finns väldigt noggrant klarlagt i EU-fördraget vad som gäller för den rättsliga processen när det gäller underskottsförfarande och så vidare. Men hur hittar man en rättslig grund för att ge EU-kommissionen makt på detta område? Det är min fråga.

Sedan undrar jag också om det förs diskussioner om att skilja euroländer från icke-euroländer i detta arbete. Det är en sak att länder med euron, som står inför en ganska djup kris, för dessa diskussioner. Det är dock inte lika tvunget för oss som står fria från valutaunionen.

Anf. 161 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Tack, Jonas Sjöstedt, för att du påminde mig om någonting som jag helt glömde bort!

När det gäller att försöka ena sig runt detaljerna om det övergripande är det en stor diskussion om vad som är EU 27, ibland exklusive England och vilket undantag de har, och vad som gäller eurozonen.

Vad gäller alla sanktioner jag pratade om gäller det i dagsläget enbart eurozonen. Jag måste dock säga att Sverige är pådrivande för att detta på sikt ska gälla alla EU-länder, av den enkla anledningen att vi andra inte var skyddade från de effekter och den spridning som ägde rum när det hände något i Grekland.

Det är dock vår absoluta hållning: Vi är inte isolerade i detta, och vi vill att samtliga länder ska omfattas för att vi ska ha en ökad budgetdisciplin framöver. Kommissionen har rätt att lägga fram denna typ av förslag.

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Ett mer näraliggande exempel än Grekland är väl att det hade varit bra om man haft detta i Lettland och Litauen. Då hade vi varit skyddade.

Anf. 163 JONAS SJÖSTEDT (V):

Min fråga om den rättsliga grunden för EU-kommissionen syftade framför allt på vilken artikel i fördraget man grundar det på om man nu ger kommissionen en roll i detta.

2010/11:2

15 oktober

När det gäller frågan om att sanktionsregelverket ska omfatta även icke-euroländer vill jag markera en tydlig avvikande mening från Västerpartiets sida.

Anf. 164 ORDFÖRANDEN:

Nu är ju detta ingen beslutspunkt utan bara en informationspunkt. Vi får dock säkert tillfälle att återkomma, och då kan Jonas Sjöstedt återkomma i denna fråga.

Anf. 165 GUSTAV FRIDOLIN (MP):

Jag delar inställningen att de länder som står utanför valutaunionen inte behöver anpassa sig till det faktum att vissa länder låst fast sig i en valutaunion som gör att finanspolitiken på sikt blir överstatlig. Jag delar alltså inte regeringens hållning i den delen.

Jag har dock en fråga. Är det regeringens hållning att det är principiellt bra, alldeles oavsett den rättsliga grunden inom EU, om kommissionen får ökad makt även på det finanspolitiska området? Om man nu tycker att EU ska ha mer makt på det finanspolitiska området, är det alltså kommissionen och inte till exempel rådet som regeringen anser ska ha den makten?

Anf. 166 MARGARETA SANDSTEDT (SD):

Jag tänkte instämma i den avvikande meningen, men med informationen att detta inte är ett beslutsärende stannar jag där.

Anf. 167 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Det är artikel 136, har jag fått mig tillskickat. Ja, vi tycker att kommissionens roll måste stärkas.

Jag kan backa tillbaka och säga att de problem exempelvis med data vi har upptäckt i Grekland tydligen har varit uppe till diskussion, vilket jag inte visste, sedan 2004. Jag kan säga att man vid det första möte jag var med på fick en tjock rapport som andades enorma problem. Sedan kom någon slags konklusion av detta, som skulle gå ut som ett pressmeddelande. Det fanns ingen som helst korrespondens mellan den tuffa rapporten och hur vi välkomnar och är snälla och gulliga mot varandra. Detta är ett uppenbart jätteproblem.

Nu kommer jag visserligen från Finansdepartementet, men jag måste säga att det liknar den finansdepartementala granskningen och trycket på att det måste finnas bra underlag och fog för det man säger. Vi tycker att kommissionen måste få ett utökat sådant mandat och också ta den rollen. Det är väldigt viktigt.

Det finns ett förslag inom denna task force, ska jag säga, att man givet att vi ger dem ett sådant mandat kanske ska ha en granskningskommitté som någon gång per år lite grann tittar på hur kommissionen bedömer saker och ting och kanske även tittar på Ekofins roll. Hur bedriver vi exempelvis denna typ av peer pressure, det vill säga hur använder vi de mandat vi har utan att behöva gå till sanktioner och den typen av tuffare tag?

Anf. 168 ORDFÖRANDEN:

Jag vill, precis som statssekreteraren sade inledningsvis, påminna om att detta är en grupp av visa män och kvinnor som gör detta arbete. Det är alltså inte i något slags rådssammanhang detta beslut fattas.

Vill statssekreteraren tillägga något?

2010/11:2

15 oktober

Anf. 169 Statssekreterare SUSANNE ACKUM:

Jag skulle vilja tillägga att tanken är att slutrapporten publiceras i oktober. Om det finns frågor kvar inom ramen för denna task force skulle vi för svensk del gärna vilja att de nu snarare förs över till Ekofin och att denna task force avslutar sitt arbete.

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Jag kan då tillägga att Anders Borg kommer att vara i finansutskottet den 26 oktober och att man då kommer att ägna minst en timme åt EU-frågor. Då kommer säkert denna grupps arbete upp på tapeten också.

Vi tackar för informationen! Vi har kommit till slutet av den finansdepartementala delen av EU-nämnden och säger tack för i dag.

Innehållsförteckning

2 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt

konsumentfrågor (sysselsättning).....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN	1
Anf. 2 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	1
Anf. 3 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	1
Anf. 4 Departementssekreterare THOMAS GÖRANSSON	1
Anf. 5 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	2
Anf. 6 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	2
Anf. 7 DÉSIREE PETHRUS ENGSTRÖM (KD)	2
Anf. 8 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	2
Anf. 9 ORDFÖRANDEN	2
Anf. 10 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	3
Anf. 11 JONAS SJÖSTEDT (V).....	4
Anf. 12 ELISABETH SVANTESSON (M).....	4
Anf. 13 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	4
Anf. 14 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	4
Anf. 15 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	4
Anf. 16 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	4
Anf. 17 Departementssekreterare THOMAS GÖRANSSON	5
Anf. 18 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	5
Anf. 19 DÉSIREE PETHRUS ENGSTRÖM (KD)	6
Anf. 20 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	6
Anf. 21 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	6
Anf. 22 JONAS SJÖSTEDT (V).....	6
Anf. 23 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	7
Anf. 24 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	7
Anf. 25 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 26 MARIE GRANLUND (S).....	7
Anf. 27 ORDFÖRANDEN	7
Anf. 28 GUSTAV BLIX (M).....	7
Anf. 29 MARIE GRANLUND (S).....	8
Anf. 30 JONAS SJÖSTEDT (V).....	8
Anf. 31 ORDFÖRANDEN	8
Anf. 32 FREDRICK FEDERLEY (C)	8
Anf. 33 MARGARETA SANDSTEDT (SD)	9
Anf. 34 ORDFÖRANDEN	9
Anf. 35 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	9
Anf. 36 MARIE GRANLUND (S).....	9
Anf. 37 ELISABETH SVANTESSON (M).....	10

Anf. 38 FREDRICK FEDERLEY (C).....	10
Anf. 39 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	10
Anf. 40 ORDFÖRANDEN.....	11
Anf. 41 GUSTAV FRIDOLIN (MP).....	11
Anf. 42 JONAS SJÖSTEDT (V).....	11
Anf. 43 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD).....	11
Anf. 44 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	12
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 46 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	12
Anf. 47 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 48 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	12
Anf. 49 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	13
Anf. 50 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	13
Anf. 51 ORDFÖRANDEN.....	13
Anf. 52 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	14
Anf. 53 GUSTAV BLIX (M)	14
Anf. 54 ORDFÖRANDEN.....	14
Anf. 55 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	14
Anf. 56 JONAS SJÖSTEDT (V).....	15
Anf. 57 FREDRICK FEDERLEY (C).....	15
Anf. 58 GUSTAV FRIDOLIN (MP).....	15
Anf. 59 ORDFÖRANDEN.....	15
(Ajournering).....	15
Anf. 60 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 61 JONAS SJÖSTEDT (V).....	15
Anf. 62 GUSTAV FRIDOLIN (MP).....	15
Anf. 63 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 64 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	16
Anf. 65 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 66 MARIE GRANLUND (S).....	16
Anf. 67 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 68 MARGARETA SANDSTEDT (SD).....	16
Anf. 69 GUSTAV BLIX (M)	17
Anf. 70 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	17
Anf. 71 ORDFÖRANDEN.....	17
Anf. 72 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	18
Anf. 73 Departementssekreterare MARIA MELIN	18
Anf. 74 FREDRICK FEDERLEY (C).....	18
Anf. 75 MARIE GRANLUND (S).....	19
Anf. 76 GUSTAV FRIDOLIN (MP).....	19
Anf. 77 JONAS SJÖSTEDT (V).....	21
Anf. 78 GUSTAV BLIX (M)	21
Anf. 79 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD).....	21
Anf. 80 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	22
Anf. 81 ORDFÖRANDEN.....	22
(Ajournering).....	22
Anf. 82 ORDFÖRANDEN.....	22

2010/11:2

15 oktober

Anf. 83 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	22
Anf. 84 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 85 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	23
Anf. 86 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 87 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	23
Anf. 88 ORDFÖRANDEN	23
Anf. 89 Arbetsmarknadsminister HILLEVI ENGSTRÖM (M).....	23
3 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (socialförsäkring)	24
Anf. 90 ORDFÖRANDEN	24
Anf. 91 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	24
Anf. 92 JONAS SJÖSTEDT (V).....	24
Anf. 93 DÉSIRÉE PETHRUS ENGSTRÖM (KD)	24
Anf. 94 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	24
Anf. 95 Departementsrådet FREDRIK LENNARTSSON	25
Anf. 96 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	25
Anf. 97 ORDFÖRANDEN	25
Anf. 98 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	25
Anf. 99 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S).....	26
Anf. 100 ORDFÖRANDEN	26
Anf. 101 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	26
Anf. 102 Departementsrådet FREDRIK LENNARTSSON	27
Anf. 103 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	27
Anf. 104 Departementsrådet FREDRIK LENNARTSSON	27
Anf. 105 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 106 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	27
Anf. 107 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 108 Statsrådet ULF KRISTERSSON (M)	27
Anf. 109 ORDFÖRANDEN	27
4 § Sysselsättning, socialpolitik, hälso- och sjukvård samt konsumentfrågor (integration)	28
Anf. 110 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 111 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP).....	28
Anf. 112 FREDRICK FEDERLEY (C)	29
Anf. 113 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	30
Anf. 114 Statsrådet ERIK ULLENHAG (FP).....	30
Anf. 115 ORDFÖRANDEN	30
5 § Ekonomiska och finansiella frågor	31
Anf. 116 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 117 Statssekreterare SUSANNE ACKUM	31
Anf. 118 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 119 Statssekreterare HANS LINDBERG	31
Anf. 120 ORDFÖRANDEN	32
Anf. 121 Statssekreterare HANS LINDBERG	32
Anf. 122 GUSTAV FRIDOLIN (MP)	32

Anf. 123	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	32
Anf. 124	Statssekreterare HANS LINDBERG	32
Anf. 125	FREDRIK OLOVSSON (S)	33
Anf. 126	Statssekreterare HANS LINDBERG	33
Anf. 127	ORDFÖRANDEN	33
Anf. 128	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	33
Anf. 129	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 130	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	34
Anf. 131	ORDFÖRANDEN	34
Anf. 132	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	34
Anf. 133	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	35
Anf. 134	GUSTAV FRIDOLIN (MP)	35
Anf. 135	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	35
Anf. 136	GUSTAV FRIDOLIN (MP)	36
Anf. 137	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	36
Anf. 138	GUSTAV FRIDOLIN (MP)	36
Anf. 139	JONAS SJÖSTEDT (V)	36
Anf. 140	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	36
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 142	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	37
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	37
Anf. 144	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	37
Anf. 145	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 146	Statssekreterare HANS LINDBERG	38
Anf. 147	GUSTAV FRIDOLIN (MP)	38
Anf. 148	JONAS SJÖSTEDT (V)	39
Anf. 149	FREDRIK OLOVSSON (S)	39
Anf. 150	KARL SIGFRID (M)	39
Anf. 151	Statssekreterare HANS LINDBERG	39
Anf. 152	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 153	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	40
Anf. 154	CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (S)	41
Anf. 155	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	41
Anf. 156	ORDFÖRANDEN	41
Anf. 157	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	41
Anf. 158	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 159	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	44
Anf. 160	JONAS SJÖSTEDT (V)	44
Anf. 161	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	44
Anf. 162	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 163	JONAS SJÖSTEDT (V)	44
Anf. 164	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 165	GUSTAV FRIDOLIN (MP)	45
Anf. 166	MARGARETA SANDSTEDT (SD)	45
Anf. 167	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	45
Anf. 168	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 169	Statssekreterare SUSANNE ACKUM	46
Anf. 170	ORDFÖRANDEN	46

2010/11:2

15 oktober
